

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

Vol. LXXVII Kaina 25 c.

KETVIRTADIENIS — THURSDAY, RUGPIJTIS — AUGUST 25, 1983

Nr. 168

LKB Kronika Nr. 58

Žinios iš vyskupijų

(Tęsinys)

Šakiai. 1983 m. balandžio 5 d. Šakių raj. vyk. k-to salėje buvo sukviešti Šakių raj. parapijų dešimtukai. Jiems, kaip religinių bendruomenių atstovams, RRT įgaliojimas Petras Anilionis pravedė paskaitą apie religinių bendruomenių santykius su valstybe. Įgaliojimas stengėsi įtikinti, kad tikintieji yra lygiateisiai su ateistais. Skundėsi, kad valstybei pilnai pasirūpinti tikintiesiems trukdo kunigai „ekstremistai“. „Štai, pavyzdžiui, jau buvo beveik baigti visi formalumai, ruošiant išleisti tikintiesiems religinio turinio žurnalą, ir vyskupai bei ordinarai sutiko, tačiau keli kunigai „ekstremistai“ pravedė tokią priešišką agitaciją, kad ir vyskupai žurnalo atsisakė, motyvudami, kad valstybė cenzūros žurnala. Žinoma, jie nori šmeižti tarybinę santvarką, bet mūsų Konstitucija draudžia visiems, vadina, ir kunigams“, — aiškino P. Anilionis.

Įgaliojimas stengėsi įtikinti susirinkusius, kad parapijoje tvarka privalo daryti vadina-mieji dvidešimtukai, o kunigai tėra tik komiteto pasamdyti kulto tarnai ir neturi jokių kitų teisių bei pareigų, kaip tik atlikti kulto apeigas. „Jiems negalima mokyti tikėjimo tiesų, vaikams aiškinti apie Dievą, nes mokykla atskirta nuo bažnyčios. Užtai jie gali būti baudžiami. Vaikai neturi teisės patarnauti Mišiose, dalyvauti procesijose, giedoti bažnytiname chore“, — kalbėjo P. Anilionis.

Toliau sekė klausimai: — Jeigu pagal tarybinius įstatymus niekas be teismo negali būti nubautas, tai kodėl du vyskupai: vysk. J. Steponavičius ir vysk. V. Sladkevičius taip ilgai be teismo buvo nubauti ir ištremti iš savo vyskupijų? Lektorius nepatiko tokie klausimai ir todėl susierzinęs atžė: — Jūs pučiate į tą pačią ekstremistų dūda! Jei norite žinoti, pasakykite, kas tas vyskupas Sladkevičius, — tai ne joks vyskupas. Jį vyskupijos padarė Birštono klebonijos virtuvėje. Be to, jis buvo labai antitarybiškai nusiteikęs, už tai ir gyveno Pabiržėje. O vyskupas Steponavičius dar didesnis ekstremistas ir kol kas nerodo jokių ženklų, kad būtų linkęs pakeisti savo nusistatymą, todėl tegul ir nesitiki vyskupijos!

Naujas Chicago policijos vadas

Chicago. — Meras Harold Washington paskyrė Fred Rice nauju policijos viršininku. Tai bus pirmas miesto juodas policijos viršininkas, išrinktas iš 90 svarstytų kandidatų. Jis pareiškė spaudai, kad tai, kad jis juodas, nedarys jo darbe jokio skirtumo, nes jis buvo juodas Chicago policijos karininkas jau 28 metai. Rice, 56 metų, žadėjo skelbti stipresnę kovą narkotikų pirkliams ir organizuotam nusikalstamumui.

Mero paskyrimas turi patvirtinti miesto taryba, tačiau neabejojama, kad policijos viršininkas bus patvirtintas. Aldermanas Pucinski pasakė, kad jis nesitiki jokios opozicijos.

Į klausimą, kodėl kunigai negali mokyti vaikų tikėjimo tiesų, P. Anilionis atsakė, kad tai ne jų reikalas mokyti, tam yra mokytojai; kadangi mokykla atskirta nuo bažnyčios, tai tik tėvai gali mokyti savo vaikus, o ne kunigai ar vienuolės. — „Katalikų kalendorius“ kasmet išleidžiamas, tai kodėl mes jo negauname, kodėl jis skiriamas tik kunigams? Jis vadinasi „Katalikų kalendorius“, o ne „Kunigų kalendorius“. Taigi mes turime teisę jį gauti! — teiravosi žmonės. — Jis jums nereikalingas. Jums ten nėra ką skaityti. Kada bus Kalėdos, Velykos, patys žinote, — aiškino Anilionis.

Lazdijai. 1983 m. balandžio 11 d. į Lazdijų ligoninę buvo paguldytas Žibūda Romas. Vos atėjus į palatą, Romas buvo pakviestas į gydytojų kabinetą. Jo didžiausiam nusteimimui kabinete buvo ne gydytojas, o Lazdijų saugumietis A. Gylis. Gylis iš karto pradėjo rekti: „Ar baigsi vieną kartą statyti kryžius? Tomui tai paneigus, saugumietis kamantinėjo: „Tu žinai, kas juos stato ir privalai, mums padėdamas, pasakyti, nes mes nekarta ir tau padėdam, nes kitaip jau nežinia, kur būtum atsidūręs“. Romas, nutraukdamas pokalbį, atkrito: „Jūs pagalbos neprasiau ir dabar neprasiau“.

A. Gylis priekaištavo, kodėl šis išplepėjęs praeitą pokalbį. Žibūda: „Papasakojau visiems praeitą pokalbį, papasakosiu ir šį“. Tada saugumietis išreki: „Tu tikras Vingių Jonas ir nieko neįmanai!“

Pagaliau nieko nepesės dar pagasdino, jog armijoje Romui bus ne gyvenimas ir kad visas jo likimas priklausys nuo jo paties elgesio. **Kapčiemištis.** 1983.4.3. Pas Sakavičius atvažiavo kolūkio pirmininkas Vytautas Jarašius ir agronomas Mindaugas Garbinčius, išsikvietę į kiemą Viktorą Sakavičių pokalbiui, liepė paimti naktį prieš Velykas pastatytą kryžių ir pastatyti šventoriuje ar pasidėti kur nors kitur. „Mes žinom“, — kalbėjo V. Jarašius, — kad jį pastatė jūs ir Žibūda. Vaikai taip darydami kunigais nebus“. „Aš kryžiaus nestatčiau ir jo negrausiu“, — tvirtai atsakė Sakavičius. (Bus daugiau)

Protestas Graikijai

Atėnai. — Amerika pareiškė protestą Graikijai, kuri siūlo Europos Rinkos valstybėms atidėti šešioms mėnesiams numatytą naujų JAV branduolinių raketų išdėstymą Vakarų Europos bazėse. Šiuo metu Graikija pirmininkauja Europos Rinkos tarybai. Sumanymą tuoj atmetė Britanija, Vokietija, Olandija ir Italija.

— Mozambikos valstybėje dešinieji sukilėliai puolė brangakmenių kasyklų rajoną prie Morrua miesto. Daug civilių ir kareivių žuvo kovose. Sukilėliai nušovė du rusus ir 24 paėmė į nelaisvę. Kasyklose dirbo nemažai socialistinių šalių geologų, paskelbė portugalų radijas.

Filipinų opozicijos vadas Salvador Laurel pasakė kalbą šalies nacionalinėje asamblėjoje. Jis klausė, kaip galėjo senatorius Aquino žudikas prieti su dideliu revolveriu prie stipriai saugomo lėktuvo? Kaip jis žinojo, kur laukti atvykstančio senatoriaus? Kodėl žudikas buvo tuoj nušautas? Kodėl iki šiol niekas nežino, kas tas žudikas, kas jo vadai? Nužudytas senatorius laidojamas sekmadienį. Policija laukia neramumų ir protestų.

Prezidentas apie pasaulio taiką

Seattle. — Prezidentas Reaganas pasakė kalbą Amerikos Legijoje, veteranų organizacijos, suvažiavime Seattle mieste. Jo 25 minučių kalba veteranai 16 kartų pertraukė plojimais. Salėje buvo apie 6,000 žmonių, o lauke demonstravo keli šimtai Reagano politikos priešininčių, protestuodami prieš vyriausybės „karingumą“, išlaisdams ginklams ir reikalaudami taikos.

Prezidentas didesnę savo kalbos dalį ir skyrė taikos klausimui. Jis pabrėžė, kad Amerikos užsienio politika yra paremta taikos išlaikymo principais. „Mūsų šalis niekada karo nepradėjo, niekada karo neieškojo“, kalbėjo prezidentas. „Mes tik norime būti pakankamai stiprūs, siekiami su MX raketomis turėti tokią galią, kuri pasakytų priešui, kad mes jam padarysime daug nuostolių, jei jis pradės karą“.

Prezidentas nurodė, kad Amerika nesiekia tapti pasaulio policininku, tačiau siekia išsaugoti taiką ir remti demokratine revoliucija. Jis kaltino vadinamą taikos judėjimą naivumu, kurį galima lyginti su britų premjero Neville Chamberlaino nuotai.

Pasidavė Krokuvos darbininkų vadas

Varšuva. — Lenkijos „dirbk pamažu“ kampanija nepavyko, pripažįsta ir patys tos kampanijos organizatoriai, buvę „Solidarumo“ vadai. Darbininkai dirbo, kaip kitomis dienomis. Varšuvos plieno liejyklos darbininkas pasakė užsienio korespondentui: „Per daug žmonių mus stebėjo“.

Lenkijos spauda ir televizija paskelbė, jog milicijai pasidavė pagrindinio „Solidarumo“ komiteto narys, Krokuvos atstovas Wladyslaw Hardek. Jam bus taikoma valdžios paskelbta amnestija, paskelbta liepos 22 d. Pasidavęs darbininkų veikėjas, vieną iš penkių unijos vadų, pasakė televizijoje, kad dabartinis pogrindžio veiklos kelias yra klaidingas, skaldo darbininkų jėgas ir kenkia taikai Lenkijoje. Nėra tikslo tęsti slapta veiklą, pasakė Hardek, pataręs dar besilapstantiems savo draugams nesivadovauti jausmais, bet šaltu protu.

komis nacių vado Adolfo Hitlerio atžvilgiu. Tie taikos mėgėjai ieško taikos silpnindami laisvuosius, pasakė prezidentas, nurodęs, kad jis jų nesupranta. Prezidentas pabrėžė, kad ginkluotis ir ieškoti taikos yra suderinami veiksmai, nėra kontradikcijų tarp tų dviejų planų, nors juos ir kritikuoja kai kurie politikai Washingtone. Reikia turėti patikimą atgrasintoją, o kartu reikia ieškoti nusiginklavimo ir pastovumo. Mūsų pastangos yra labai paprastos — išlaikyti taiką. Mes nenorime ginklų lenktynių, pasakė prezidentas, pavadinęs naująją MX raketą „taikos saugotoja“.

„Mes negalime siekti saugaus pasaulio vien garbinčios intencijomis, vien gera valia. Siekdami pagrindinių tikslų pasaulyje: taikos, žmogaus teisių, ekonominės pažangos, tautinių nepriklausomybių ir tarptautinio pastovumo, mes turime remti savo draugus ir ginti savo interesus, pasakė prezidentas Reaganas.“

Raportas apie Falklandų karą

Buenos Aires. — Argentinos karinė komisija, tyrinėjusi Falklando karo nepasiekimus, paskelbė raportą, kuriame kaltina karinę vyriausybę, kuri pademonstravo nesugebėjimus visuose karo aspektuose. Ji turėtų būti teisiamą karo teisme, sako raportas.

Kaip žinoma, 1982 balandžio 2 Argentinos jėgos puolė ir okupavo Falklando (Malvinų) salas, esančias 250 mylių nuo Argentinos krantų. Britanija atsiuntė stiprias karines jėgas, kurios salas atsiėmė po 74 dienų.

Olimpinių žaidynių transliacijos

New Yorkas. — Sovietų Sąjungos televizijos atstovai nupirko teises transliuoti iš Los Angeles 1984 m. Olimpinių žaidynių už 3 mil. dol. Sovietų transliacijos apims 250 valandų. Kritikai skundžiasi, kad sovietams tos teisės parduotos labai pigiai, nes vietinė ABC stotis už 187 valandas turės mokėti 225 mil. dol. Europos televizijos stočių organizacija už 480 transliavimo valandų mokės 20 mil. dol.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Iranas nusteibino Exporto-Importo banką sumokėdamas jam priklausantią skolą — 419 mil. dol. Daroma išvada, kad Irano valdžia siekia pagerinti santykius su JAV. Derybos Londone vyko per dvejus su puse metų.

— JAV karinė vadovybė įsakė grįžti namo dviem žvalgybos lėktuvams, kurie buvo nusisūti į Sudaną ryšium su Libijos invazija Čade. Šios šalies gynybos uždavinius perėmė Prancūzija.

— Tarptautinės naftos bendrovės Exxon ir Shell pasirašė su komunistine Kinija sutartį ir pradės ieškoti naftos šaltinių 1,977 kv. mylių plote, jūroje prie Kinijos krantų. Rugpjūčio 6 panašią sutartį su Kinija pasirašė Occidental Petroleum Corp., gavusi leidimą ieškoti naftos 992 kv. mylių plote.

— Antradienį Chicagoje vyko 1-mojo kongresinio rajono atstovo rinkimai. Laimėjo demokratas Charles Hayes, kuris bus mero Washingtono, buvusio atstovo, įpėdinis. Hayes nugalėjo respublikoną ir nepartinį kandidatą 93 nuoš. persvara. Jiedu tegavo apie 2,000 balsų.

— Sen. John Tower iš Texas paskelbė, kad jis ateinančiais metais nekandidatuos į senatą. Jis yra 57 metų ir rinkimus galėtų nesunkiai laimėti. Demokratai turi vilčių perimti jo vietą. Sen. Tower yra svarbus ginkluotųjų jėgų komiteto pirmininkas.

— Liepos mėn. vartotojų prekių kainos pakilo tik 0.4 nuoš. Per paskutinius 12 mėn. kainos paaužo tik 2.4 nuoš. Tai mažiausia infliacija per 17 metų.

— Izraelio užsienio reikalų ministeris Shamir greit lankys Rumuniją, kuri yra pakvietusi ir Libano bei Sirijos prezidentus.

— Venecueloje vykstančiose tarptautinėse Pan-Amerikano sporto varžybose 11 atletų vyrų buvo diskvalifikuoti už nelegalių vaistų: steroidų, testosteronų naudojimą. Tryška JAV sportininkų savanoriškai grįžo namo, nebaigę varžybų. Įtariama, kad jie bijojo daktarų tikrinimo ir pasitraukė patys, bijodami bausmių.

— Honduras teigia, kad Nikaragvos kariuomenės dalinys buvo peržengęs sieną šešias mylias.

— Automobilių pardavimas liepos mėnesį pakilo 31.8 proc., palyginus su praėjusių metų tuo pačiu laiku.

Kun. A. Svarinskas apie savo teismą

(Tęsinys)

Plėtodamas antitarybinę veiklą, A. Svarinskas kartu su kitais asmenimis, neturėdamas jokių įgaliojimų ir valdžios organų leidimo, 1978 m. lapkričio 13 d. pasivadino Tikintųjų teisėms ginti Katalikų komitetu. Jo vardu platino tekstus. 1978 m. lapkričio mėn. — 1982 m. rugsėjo laikotarpy paruošė nemažiau kaip 51 dokumentą.

Tuo tikslu 1978 m. lapkričio 22 d. Maskvoje V. Kapitanciuکو bute, taip vadinamo „Krikščioniško komiteto“ narių suruoštame susirinkime

su buržuazinės spaudos atstovais A. Svarinskas perdavė buržuaziniams korespondentams pirmuosius 4 „Katalikų komiteto“ dokumentus, o 1979 m. birželio mėn. Kaune A. Znamenskiكو bute perdavė JAV turistui Voldemarui Cukuru tris „Komiteto“ dokumentus (Nr.12, 15, 17).

Užsienio buržuazinės propagandos organai šmeižikiško „Katalikų komiteto“ raštus plačiai panaudojo veiklai prieš Tarybų santvarką, talpino įvairiuose leidiniuose, transliavo antitarybinėse radijo laidoose.

Bet A. Svarinskas 1978 m. lapkričio 22 d. dalyvavo kuriant ir pats pasirašė bendrą kitą vadinamo „krikščioniško komiteto“ raštą, adresuotą popiežiui Jonui-Pauliui II, kitiems krikščionių Bažnyčios vadovams ir bendruomenių komitetams, givantiems tikintųjų teises, JAV prezidentui D. Karteriui. Šiame dokumente teigiama, Tarybų Sąjungoje persekiojami tikintieji. Užsienio institucijos provokuojamos kištis į TSRS vidaus reikalus, siekiama skatinti propagandinę kampaniją prieš TSRS. A. Svarinskas tuo pačiu tikslu 1978 m. gruodžio 8 d. pasirašė, kaip prisijungęs katalikų komiteto narys taip vadinamos Maskvos grupės Helsinkio susitarimams remti „dokumentą“ Nr. 69, pavadintą: „30 metų Visuotinei žmogaus teisių deklaracijai“. Šiame kreipimesi, adresuotame pasaulio visuomenei, pasaulio visuomenei, kad Tarybų Sąjungoje pažeidžiamas sąžinės laisvė ir kitos konstitucijos garantuotos pilietinės teisės.

Čekų jaunimas už taiką ir laisvę

Praga. — Šimtai jaunų čekoslovakų šiomis dienomis spontaniškai surengė demonstraciją Pragos miesto centre, skanduodami šūkius už laisvę. Tai buvo pirma platesnio masto jaunimo demonstracija Pragoje po penkiolikos metų, tai yra po komunistinės valdžios su sovietinių tankų pagalba nuslopinto vadinamo „Pragos pavasario“, su kuriuo buvo sužlugdytos čekoslovakų tautos viltys demokratiniams reformoms sukurti „žmogiškojo veido socializmą“. Šiomis dienomis Pragoje įvyko komunistinės valdžios inspiuruotas pasaulinis kongresas „už taiką ir gyvybę prieš branduolinį karą“. Kongreso atidarymo proga, jaunimas susirinko prie kongreso rūmų, o vėliau nuvygiavo į miesto centrą, skanduodami šūkius „laisvė ir taika visom tautom“, „gana kariuomenių“, „nuginkluokite kareivius“. Prieš jaunimą, demonstruojantį už taiką ir laisvę, tuoj intervenavo milicininkai, kurie guminėmis lazdomis grubiai išvaikė jaunuosius, o kai kuriuos suėmė.

Bando atgaivinti karinę sąjungą

San Salvador. — Trijų Centrinės Amerikos valstybių kariuomenių vadai: Salvadoro, Gvatemalos ir Honduro, buvo kelis kartus susitikę ir tarėsi atgaivinti karinę šių kraštų sutartį. Anksčiau veikė Centrinės Amerikos gynybos taryba, kuriai priklausė ir Nikaragva, kai jai vadovavo diktatorius gen. Somoza, nuverstas 1979 m. liepos mėn. sandinistų. Pasitarimuose Gvatemalai atstovavo gynybos ministeris gen. Mejia Victores, kuris rugpjūčio mėn. įvykdė perversmą ir tapo valstybės galva. Karinė sąjunga keistųsi informacijomis, vykdytų bendrus manevrus ir bendradarbiautų kovose prieš komunizmą, pasakė Salvadoro gynybos ministeris gen. Vides Casanova.

— Izraelyje besilankęs Libijos prezidentas Samuel Doe pasakė kalboje, kad jis ragins kitų Afrikos valstybių vadus atnaujinti diplomatinius ryšius su Izraeliu. Jis tačiau pasisakė už palestiniečių teises turėti savo valstybę.

— Pekine buvo viešai sušaudyti 30 užkietėjusių nusikaltėlių, žmogžudžių ir prievartautojų. Miesto meras sušaukė masinį mitingą futbolo stadione, į kurį suvažiavo 100,000 žmonių. Jie pasmerkė kriminalistus ir jie čia pat buvo sušaudyti.

1983 m. birželio 7.
Kalnys kun. Alfonsas S.
(Bus daugiau)

KALENDORIUS

Rugpjūčio 25 d.: Liudvikas, Patricija, Gilius, Liudytė.
Rugpjūčio 26 d.: Zeferinas, Pandvina, Algiminas, Ugnė.

Saulė teka 6:08, leidžiasi 7:37.

ORAS

Saulėta, temperatūra dieną 90 l., naktį 70 l.

PAVERGTŲ TAUTŲ FESTIVALIS

Pernykštis pavergtų tautų festivalis vykęs Warren, Mich., susilaukė labai mažo spaudos ir televizijos dėmesio. Todėl šiomet nutarta festivalį ruošti miesto centre, Hart Plaza, rugsėjo 9, 10 ir 11 dienomis. Reikalingi darbininkai alui pilstyti ir virtuvėje padėti. Galintieji prisidėti produktais, pinigais ar darbu malonėkite pranešti dr. A. Barauskui tel. 554-4368.

B.B.

LENKŲ FESTIVALIJE APSILANKIUS

Tautybių festivaliai Hart Plaza prie Detroito upės prasideda pavasarį ir baigiasi rudenį. Per visą vasarą penktadieniais, šeštadieniais ir sekmadieniais tos šventės taip ir tęsiasi.

Rugpjūčio 12, 13 ir 14 d. savo festivalį turėjo lenkai. Kadangi greit turėsime Pavergtų tautų festivalį, kuriame dalyvaus ir lietuviai, šeštadienį, rugpjūčio 13 d., smalsumo vedamas nuvykau į lenkų šventę. Buvo 11:45 val. r. Prie aikštėje įrengto altoriaus kunigas aukojo šv. Mišias lenkų kalba. Prisišliejau ir aš prie ten esančių žmonių. Man dar teko lenkų kalba sukalbėti "Tėve mūsų" ir vienam bei kitam lenkui ar lenkei palinkėti ramybės!

Už scenos didelėmis raidėmis užrašas "Polish Festival". Scenoje trys paveikslai: kairėje Frederick Chopin, viduryje Sirėna, kuri vienoje rankoje virš galvos iškėlusį laiko durtuvą, o kitoje skyda, dešinėje pusėje lenkų tautiniais drabužiais apsirengusių šokėjų pora. Tarp paveikslų gėlės.

Mišioms pasibaigus, nuvykau į įrengtą Krokuvos meno galeriją. Kodėl ji pavadinta Krokuvos — nesiteiravau. Meno galerija turtinga eksponatais. Lėjus, netoli durų siena prikabinta paveikslų, kuriais atvaizduota lenkų kariuomenės apranga įvairių amžių laikotarpiams. Pasieniais pristatyta daug tautiniais drabužiais aprenktų manekėnų, prikabinata įvairių rankdarbių, audinių, paveikslų, muzikos instrumentų, žinoma ir gražiai numargintų margučių. Televizijos ekrane atsispindėjo festivalio įvykiai.

Galeriją apleidęs, atsiduriau maisto ir gėrimų kioskų rajone. Kioskai prikrauti įvairių maisto gaminių bei gėrimų. Kainos neaukštos. Alus 1.25 dol., viski, vynas ir maišytas gėrimas irgi po 1.25 dol. Iš maisto dešra su kopūstais buvo parduavinėjama po 2.00 dol. 3 "nalėšnikai" kainavo 2.00 dol., bulvių drožlės 50 centų. Valgių buvo daug ir įvairių; jų vardinti nėra reikalo. Žmonės viską pirkė, valgė ir gerė.

12:30 val. p.p. pradėtas muzikos koncertas. Grojo 4 vyrukai ir 1 mergaitė. Grojo lenkiškus šokius ir melodijas. Jiems grojant viena kita pora šoko. Šokti mėgėjų, kaip atrodo, ten nebuvo daug. Pasigėdau senutės, kuri, ankstyvaisiais laikais, orkestrui grojant visuomet šokdavo. Jos jau nemačiau...

Orkestrui grojant, tautiniais drabužiais apsirengę įžygiavo į aikštę lenkų šokėjai — berniukai ir mergaitės. Kiti stovėjo už scenos jiems skirtame kambaryje. Šoko jaunos mergytės ir berniukai, šoko jaunimas ir suaugę. Keitėsi šo-

kėjai ir jų šokami šokiai. Tai grupei baigus, jų vietą užėmė lenkų susivienijimo šokių grupė "Centennial". Čia kaip ir pirmoje, pradedant vaikais ir mergaitėmis ir baigiant suaugusiais, pašokta gana daug šokių. Šokta daugiausia polka, krakoviakas, kazokas ir kiti. Šokių pavadinimai programoje nebuvo įrašyti. Meninės programos dar vyko: žemutinėje svetainėje, piramidės teatre ir specialiai įrengtame vagonė. Festivalis nepasizymėjo lankytojų gausumu.

Aplankiau ir įvairių laimėjamų kioskus; žūrėjau, kaip biznieriiai lengvai į kišenę žeriais pinigus. Viename jų rinkė meta ir taiko, kad užsimautų ant butelio kaklo, kitame sviediniai meta į tam tikrą indą, trečiame su tam tikra meškere butelius žvejoja, ketvirtame strėlėmis taiko į nupieštas širdis. Vienas kitas laimi, bet biznieriiai visuomet.

Pavergtų tautų festivalia, įvyks rugsėjo 9, 10 ir 11 d. Lietuviai turės maisto kioską ir bendrą barą. Tarp visų kitų tautybių ir lietuviai meno galerijoje turės savo skyrių, kurį tvarkys Lietuvos kultūros klubas.

Meninei daliai atlikti yra pakviestas tautinių šokių sambūris "Audinys", vadovaujamas Rusnės Baltrušaitytės-Kasputienės.

A. Grinius

TAUTOS ŠVENTĖS MINĖJIMAS

Visuomenei pageidaujant, Lietuvos B-ės valdyba vėl ruoš tautos šventės minėjimą rugsėjo 11-tą d. 12 val., Kultūros centre. Prelegent pakviestas PLB-ės valdybos vicepirmininkė — Milda Lenkauskienė. Organizacijos, minėjime ir pamaldose kviečiamos dalyvauti organizuotai su savo vėliavomis.

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS GEGUŽINĖ

Tradicija tampanti — LB-ės gegužinė šiomet ruošiamą rugsėjo 18-tą, sekmadienį, Dievo Apvaizdos lietuvių parapijos Kultūros centro patalpose ir parapijos kieme. Didžiojo dovanų paskirstymo laimėjimų bilietėlius platina bei laimikius mažajai loterijai Kultūros centre priima Juozas Matekūnas

Jonas Urbonas

TRUMPAI

— Sol. Ginos Čapkauskienės plokštelės sutikusių koncertas įvyks spalio 8-tą, šeštadienį, Kultūros centre.

— Vajus Lituanistikos katedrai — Detroito apylinkėje bus pravestas rugsėjo spalio mėnesiais. Detroito apylinkėje reikia surinkti 1,500 dol.

— II-jų Pasaulio Lietuvių dienų suvenyrai — juos platina LB-ės valdyba prie Dievo Apvaizdos parapijos.

Jonas Urbonas

"Švyturio" jūros šaulių kuopa rugpjūčio 28 d. ruošia gegužinę Pilėnuose, Manchesteryje, Mich. Svečiai laukiami iš pat ryto. Kuopos moterų skyrius parūpins gerą maistą, o vyrai gavinamų gėrimų. Taip pat veiks ir dovanų paskirstymas. Visi kviečiami pasinaudoti vasaros išvyka į gražiąsias sutvarkytas Pilėnus.

S. Slizys

Dievo Apvaizdos lietuvių parapijos Detroito 1983-4 metų parapijos taryba. Iš k.: A. Tumosa, D. Doveinienė, K. Jokša, V. Petrušis-pirm., A. Kasputis, kun. V. Kriščiūnevičius — klebonas, J. Kasevičius, B. Rūkštelė, A. Juška, M. Kasevičienė ir K. Ražauskas. Nuotr. J. Urbono

GRAMATIKA, LIETUVA, SVEIKATA

Mokytojų studijų savaitė (3)

JUOZAS MASILIONIS

Antradienis, rugpjūčio 16 d. Oras Dainavoje labai gražus. Naktys vėsios, išsimegė be jokio vargo, nors kambariuose nėra vėsintuvų. Tepavydi tie, kurie čia neatvažiuo, o šunta miestuose.

Bet ne vien oru žmogus gyvas. Suvažiuojame mokyti, todėl iš pat ryto salės link, du žingsnius pirmyn žengdami, vieną atgal.

Dienos pirmininku pakviestas Juozas Plačas iš Chicago. Pirmąją paskaitą "Lietuvių k. gramatikos mokymas lituanistinėje pradžios mokykloje" skaitė Sofija Jonykienė, Chicagoos Brighton Parko lit. mokyklos vedėja.

Šeima yra svarbiausia lietuvių tvirtovė. Tėvų pareiga išmokyti vaikus lietuvių kalbos. Jei vaikas bus išmokęs gerai kalbėti, nesunku jam bus mokyti ir gramatikos. Gramatikos mokymąs reikia ir galima padaryti nenuobodžiu.

Eiti nuo kalbos praktikos prie taisyklių. Prelegentė konkrečiai pavyzdžiais nurodė, kaip ji, neapsunkindama mokinių, ką praleisdama, prašina atskiras kalbos dalis. Vaikams leidžia daug pasakoti, kalbėti, bet taip pat daug ir rašo. Pabaigai priminė, kad priekaištas, jog lit. mokyklų mokytojai vartoja senus metodus, nėra teisingas. Metodai yra įsigijami, jie greitai nesikeičia. Reikia ieškoti daugiau vaizdinių priemonių. Amerikiečių mokyklos jų daug turi, mes mažiau, bet mūsų pagrindinės priemonės — vadovėliai, žemėlapiai, įvairūs paveikslai yra ir bus geri.

Antrąją paskaitą skaitė dr. Kazys Ąringis, neseniai iš Lietuvos pabėgęs. Tema — "Švietimo sistemos okupuotoje Lietuvoje analize". Mokyklų žmonių Lietuvoje dabar labai daug. Švietimo ir išsilavinimo padaugėjimui ir padidėjimui duodamos įvairios palyginimų su nepr. Lietuvos laikais lentelės labai apgaulingos, daug kas užmaskuota.

Lietuva buvo išaugdžiusi daug aukštos kvalifikacijos mokytojų, bet ištrimimais ir karo metu daug jų buvo sunaikinta, todėl pokario metu švietimas sunkiai atsistatė. Vietoj 13 metų įvesta 11 metų. Lietuvos istorija okupuoto nuskurdinta, iškreipta, didžiausias dėmesys nukreiptas rusų istorijai. Lietuvos istorijos mokomasi namie. Fizinės kultūros ir karinio parengimo metu daroma atranka. Daugiau dėmesio skiriama darbiniam pasirušimui, kai kurių klasių mokiniai turi dirbti kolūkiuose, kai kas nuo to darbo atleidžiamas. Neprikli. Lietuvos mokyklos — gimnazijos buvo labiau humanitarinio pobūdžio, dabar — technokratinės krypties. Religija akipelėšiskai puolama.

Po paskaitos buvo keletas paklausimų, į kuriuos prelegentas atsakė.

Popiet Bronius Keturakis, veteranas sportininkas, gyvenąs Milwaukee, Wisc., skaitė paskaitą "Ką reiškia sveikatingumas". Žmogaus sveikatingumas nustatomas pagal nevienodus duomenis: vienur dėmesys kreipiamas į vienus dalykus, kitur į kitus. Sveikatai patikrinti yra įvairių kriterijų. Dabar atsirado sporto medicina. Žmonės mažą kreipia dėmesio judėjimui. Bet koks judėjimas geriau negu vien sėdėjimas. O bėgimas organizmą labai išjudina.

Bėgimas sveikatai yra pirmaeilis dalykas, bet gali būti žmogui ir peilis. Daug kur reikia pasitarti su daktaru. Baigdamas nusiskundė, kad lietuviškoji spauda mažai kreipia dėmesio sportui.

Vakarinėje programoje reikėjo daug vaikščioti ir daug sunkių uždavinių išspręsti.

Laiškas

DĖL GARBĖS IR ŠLOVĖS

Sekant lietuvių spaudą išsivijoje, krinta į akis gausūs „garbės“ ir „garbingumo“ plėtimosi simptomai. Spaudos puslapiai pilni: „garbės svečių“, „garbės pranešėjų“, „garbės narių“, „garbės sąrašų“, „garbės stalų“, „garbingų darbų“ ir „garbingų giminių“.

Sovietinė lietuviška spauda Lietuvoje irgi nuo to neatsilieka. Jie tenai vietoje žodžio „garbė“ daugiau mėgsta vartoti žodį „šlovė“. Pas juos pilna: „šlovėjų svečių“, „šlovėjų minėjimų“, „šlovėjų socialistinių lenktynių“, „šlovėjų vadų“, „šlovėjų partijų“ ir „šlovėjų karių melžėjų“.

Tiesiog nuostabu, kaip lietuviai šiaip ir anapus Atlanto nepaprastai pamėgo garbę ir šlovę. Kalbant šiuo reikalu prisimenu atsitikimą vos atvykus į Ameriką. Esant svečiuose pas vietinius lietuvius, besivaišinant pradėjom kalbėti apie Lietuvą ir gimtąsias apylinkes. Vienas pašnekovas, bekalbėdamas

apie savo gimines Lietuvoje, pradėjo nesaikingai girtis ir kelti į padangas savo giminių garbingą praeitį. Jo draugas, kilęs iš tos pačios apylinkės, nebeįskentęs tokio puikavimosi atrėžė: „Papasakok Petrai, geriau, kaip per Šv. Onos atlaidus Anykščiuose, einant aplink bažnyčią ir tavo dėduki nešant veliavą nutruko jo kėlnių petnešos ir kėlnės pradėjo smukti. Metęs veliavą į šalį ir susiėmęs už kėlnių, dingo iš šventoriaus. Visa apylinkė tą įvykį ilgai minėjo“. Pašnekosio draugai nesušiopyko, tik pasakotojas susiprato, kad persitėmė besigirdamas ir viskas baigėsi juokais.

Garbės ir šlovės geidimas yra vienas būdingiausių žmogaus prigimties bruožų. Liaudies išmintis taip sako: „Daugiausia apie garbę kalba tie, kuriems jos trūksta“. „Garbės nenupirksi už pinigų, ją reikia išgyti darbais“. Graikų filosofai mokė, kad ieškant žmogaus nereikia gilintis į jo kilmę ar luomą, bet kreipti akis į jo dvasines jėgas ir gabumus.

Pradedant devynioliktu šimtmečiu Lietuva buvo apdovanota garbingais ir šlovingais asmenimis: Valančiumi, Daukantu, Basanavičiumi, Kudirka, Šliupu, Vaizgantu, Maironiu ir kitais. Jie pabudino tautą iš gilaus miego ir atvedė ją į nepriklausomą gyvenimą. Nepriklausomybės laikotarpis buvo apvainikuotas vienu didžiausiu mūsų tautos istorijoje didvyrišku žygiu: Dariaus Girėno skrydžiu per Atlantą. Šių dviejų didvyrių atsieta garbė niekad nebus pralenkta. Jų didvyriškas žygis įsikūnijo tautoje. Nežinomas dainius uždainavo apie juos, paskui visas Nemuno kraštas tą dainą dainavo. Daina įaugo į lietuvių tautos sąmonę ir skambės ateinančiom kartom apie tikrąją garbę.

Kad geriau suvokus garbingų žmonių pagrindinius būdo bruožus, reikia pasiskaityti Petro Jurgėlos knygą: „Sparnuoti lietuviai Darius ir Girėnas“. Pasakodamas apie Dariusį jis rašo: „(Darius)... visada buvo džentelmenas, smagus, mandagus, taktiškas, teisingas žaidimuose ir visuose savo darbuose... jo mintys buvo kilnios ir patriotiškos, kupinos rūpečių ir pasiryžimo tarnauti tautai...“

Kun. H. Sulcas, saulezietis, šeštus metus misijonieriaujaš Ruandoje, buvo pakviestas perimti didelę misiją — parapiją to krašto sostinėje — Kigali mieste. Parapija turi 50,000 sielių, bet pusė dar yra pagony. Jo naujas adresas yra: Père Hermann Schulz, Paroisse Kicukito, B.P. 1062 — Kigali, Rwanda, Africa.

DRAUGAS
THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS — 161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, Dec. 26th, and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society. Second class postage paid at Chicago, IL. Postmaster: Send address changes to Draugas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629. Subscription Rates \$50.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$50.00 Foreign countries \$50.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakitavimai už gautas prenumeratas nesučiūnami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėstį, atzīmima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto	
	metams 1/2 metų 3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$50.00 \$30.00 \$20.00
Kanadoje (U. S. A. dol.)	\$50.00 \$30.00 \$20.00
Užsienyje	\$50.00 \$30.00 \$20.00
Kitur — Amerikoje	\$50.00 \$30.00 \$20.00
Savaitinis (šeštad. pried.)	\$30.00 \$19.00

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 — 4:00.
- Redakcija straipsnius taisyso savo nuožiūra. Neusaudotų straipsnių neaugo. Juos gražina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiūnčiamos gavus prašymą.

buvo ramus, teisingas, sąžiningas ir drausmingas, geras... gero malonaus būdo, doras ir be galo darbštus vyras". Girėną taip charakterizavo: „Vargo ir skurdo išauklėtas, Stays buvo labai kuklus, ramus, mažai šnekus ir geraširdis... labai teisingas ir nieko neskrausdavo". Tikros garbės ir šlovės esmė glūdi ne sau žmogumi būti, bet ieškoti aukštesnių idealų ir juos atradus būti pasirėngus aukotis dėl jų. S. Puknyš

DR. LINAS A. SIDRYS
AKIŲ LIGOS, CHIRURGIJA
2636 W. 71st Street
Prima trečiad. nuo 2 iki 5 v.v.
Keturad. nuo 10 v.r. iki 6 v.v.
Susitarimui skambinti 436-5566

DR. ARYDAS VANAGŪNAS
VIDAUS LIGOS
Spec. GASTROENTEROLOGIJA
25 E. Washington, kamb. — 1929
Tel. 236-2188
Prima tik susitarus

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Val: Kasdien nuo 10 v. ryto iki 1 v. p.p.
Ofiso tel. RE 7-1168; rezid. 239-2919

DR. JONAS MAŽEIKAS
DANTŲ GYDYTOJAS
4600 W. 103 St. Oak Lawn
Tel. 423-8380.
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANCIS MAŽEIKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4-6-8 antr. 12-6-10-12-1-4-6-8

DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-mov ir Campbell ave. kampas)
Val. pirm. antr. ketv. ir penkt. 3 iki 7 v. p.p. Tik susitarus

Namų 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINES LIGOS — CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą.

Tel. 282-4422
DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Chicago Eye Institute
4200 N. Central Ave.
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "Contact lenses"
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 popiet ir ketv. 5-7 vak.
Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

Ofiso tel. 434-2123, namų 448-6195
DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Pirm., antr., ketv. ir penkt. valandos pagal susitarimą

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772
DR. PETRAS ŽILOBAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val. pirm., antr. ketv. ir penkt. 2-6; šeštadieniais pagal susitarimą

SUDREBINO KREMLIŲ

Tokia tema ilgą straipsnių skelbia italų žurnalas "Famiglia Cristiana" (gegužės 28 d.). Straipsnis parašytas Renzo Giacomelli, gerai pažįstano komunistų persekiojimus ir jų prievartos priemones prieš savo piliečius ar laikomus piliečius. Autorius ir taria, kad kun. Alfonsas (Svarinskas) sudrebino Kremlį, kuris jaučia savo silpnumą, nežmonišumą ir komunistinį fanatizmą. Tai išsina iš valstybinio netikrumo savo padėtimi. Krikščionys kentėjo pirmąsias amžias. Bažnyčia buvo tik katakombė, bet nugalėjo imperatorių, kurie jautė netikrumą, save laikydami dievais, o buvo tik silpni žmonės, užvaldę didelių plotus ir daug svetimų žemių. Rusija, šiuo metu dar skatinama komunizmo neapykantos laisvei ir žmogaus dvasiai, eina tuo pačiu keliu, persekiudama ir baudama žmones, kurie nenusilenkia tirionams — Kremliaus valdovams ir jų tarnams.

Klasta, apgaule ir melu negalima ilgai valdyti žmonių, kurie savo prigimtimi ieško laisvės, laisvos kūrybos, gyvenimo pagal savo sąžinę ir savo įsitikinimus. Jie neneknia valstybei, jeigu valstybė žmonėms daro gerą — užtikrina saugumą nuo iškrypėlių, laiduoja teisingumą prieš nusikaltėlius ir negerbiančius kito tautų, leidžia laisvai praktikuoti savo tikėjimą pagal savo įsitikinimus. Bet to nėra komunistų valdomoje Rusijoje ir jos okupuotose kraštuose. Pačiose viršūnėse sėdi iškrypėliai, neteisieji, neturį savo asmeninės sąžinės, o tik partijos balsą. Iš tokios valstybės galima laukti visko, tik ne teisingumo ir žmogaus asmens gerbimo, nes žmogus ten tėra tik partijos įrankis — daiktas, kuriuo naudojama.

Ir čia yra komunistinės valstybės silpnybė, nepaisant jos ginklų ir užkariavimų, nepaisant propagandos ir suiručių kelimo svetimuose kraštuose. Tai jaučia Kremliaus valdovai, nes jis yra tik milžinas, stovįs ant molinių kojų, kurį gali išgąsdinti vienas žmogus, jei jis yra tvirtas savo įsitikinimuose ir savo pasipriešinime.

Jau iš pirmųjų krikščionių persekiojimo laikų yra žinomas Tertuliono išsireiškimas, kad "krikščionių kraujas yra nauja krikščionybės sėkla". Ir dabar Lietuvos ir kitų komunistų užgrobtų tautų tikintieji nėra "tylos Bažnyčios", užgrobtos tautos nėra "tylos tautos". Jos yra tikrai kovojančios, tikrai gundančios savo gyvybes už savo tikėjimą, tautybę ir žmogišką gyvenimą. Negalima sakyti, kad visi tikintieji yra kovos žmonės, kaip negalima sakyti, kad visos pavergtos tautos yra kovojančios. Kovoja tik didvyriai, kaip pirmasiais krikščionys laikais — kankiniai buvo išimtyje, bet jie buvo sėkla naujiems krikščionims tarpti dvasioje.

Kai skaitome "Kroniką" ar kitus slapčius laikraščius, kurie patenka į užsienius ir į mūsų rankas, matome, kad ten kovoją tik dalis tautos, tik drašiejai ir nebijantieji paaukoti už tikėjimą ir tautą savo laisvės ir net gyvybės. Bet paskui juos sekia minios. Jos tyliai juos gerbia. Jos klausio jų balso, jei ne iš pačių laikraščių, tai jų laikraščių žodžius girdi per radiją iš svetimų šalių siunčiamų žinių. Jie džiaugiasi sa-

vo herojais, tyliai jiems prietardami ir padėdami, nors nedrįsta savo gyvybių guldyti už juos ar savo įsitikinimus. Ir to net reikalauji būtų netikslu, nes didvyriai gimsta, kartais laiko ir sąlygų pašaukiami, bet niekada netampa didvyriais visa tauta.

Kad Lietuvos, nors okupuotos, persekiojamos ir kankinamos, Bažnyčia nėra tylos Bažnyčia, tai pripažįsta ir italų autorius, rašydamas, kad vieno žmogaus drąsa išgąsdino Kremliaus vadus. Bet nėra didvyris tik kun. A. Svarinskas. Jau mirė kun. Laurinavičius, klastingai nužudytas, 35 metus kankinamas Petras Paulaitis, kankinami kalėjimuose tokie, kaip Petkus, Gajauskas, Skuodys, Terleckas ir kiti, kurie nenulenkė savo sprando prieš neteislingumą, prieš prievartos priemones ir neišsivadė savo tikėjimo, tautybės ir savo žmonių stiprinimo prieš tironą. Kol tokių bus bent keli, tol Lietuva turės vilties laisvę atgauti, nes molinės Kremliaus sienos grius su dideliu bildesiu.

Nuteistas kun. A. Svarinskas, teisiamas kun. S. Tamkevičius. Tie teismai parodo, kad komunistai siekia paversti žmones dar labiau, negu jie buvo iki šiol paverę. Negana išduoty milijonų ukrainiečių, išnaikintų mažesnių tautų, išvežtų ir sunaikintų kelių simtų tūkstančių lietuvių ir kitų pabaltiečių, kurie jau keturiasdešimt su viršum metų nėra teisieji, neturį savo asmeninės sąžinės, o tik partijos balsą. Iš tokios valstybės galima laukti visko, tik ne teisingumo ir žmogaus asmens gerbimo, nes žmogus ten tėra tik partijos įrankis — daiktas, kuriuo naudojama.

Ir čia yra komunistinės valstybės silpnybė, nepaisant jos ginklų ir užkariavimų, nepaisant propagandos ir suiručių kelimo svetimuose kraštuose. Tai jaučia Kremliaus valdovai, nes jis yra tik milžinas, stovįs ant molinių kojų, kurį gali išgąsdinti vienas žmogus, jei jis yra tvirtas savo įsitikinimuose ir savo pasipriešinime.

Ateis didvyriai vietoj nu-teistųjų, įkalintų, persekiojamų ir žudomų niekingiausio-mis priemonėmis. Tik laisvieji negali tapti tyliąja Bažnyčia ar tyliąja tauta laisvuose kraštuose. Visi laisvieji turi pažinti komunizmo kėslus, niekšiskumą, juo labiau pavergtųjų tautų atstovai, kurių broliai ir seserys yra prieš supančioti. Čia negali verstis tik ginčiais ir svetimų nuodėmių skaičiavimu, o turi būti vieningas balsas prieš tironą, prieš taut-seka minios. Jos tyliai juos gerbia. Jos klausio jų balso, jei ne iš pačių laikraščių, tai jų laikraščių žodžius girdi per radiją iš svetimų šalių siunčiamų žinių. Jie džiaugiasi sa-

P. S.

Mes žinom, kas mes esam, bet mes nežinom, kas mes būsim.

Shakespeare

Supuvęs medis braška bebraška, sveikas — traktš ir nulūžo.

Patarlė

REAGANO DOKTRINA CENTRO AMERIKAI

Prezidento politikos priešai, atrodo, susiskaldę ir pralaimėję

BS. AS.

Įtakingiausiojo JAV dien-raščio NYT savaitgalio priedas š. m. liepos 31 d. IV-je sekcijoje pagrindinį vedamąjį, parašytą Philip Taubman, užvardina "The Reagan Doc-trin". Šio laikraščio leidėjai ir redaktoriai didžiai nemėgsta dabartinio prezidento. Jie vadina jį "cowbojumi". Jie, vietoje prezidentui skirtos ir reikiamos pagarbos, tą brangią laikraščio vietą dažnai skiria kokiai nors prezidento "nuskiaustai" juodukei pagarsinti. Atrodo, kad šie metai yra skirti tyčiotis iš krašto vyriau-sybės bei jo galvos, kad jis, ko gero, nesugalvotų ir vėl kandidatuoti į prezidento vietą ir, neduok Viešpatie, vėl būtų išrinktas. Ar šis vedamasis jau galėtų parodyti, kad libera-lams teks kapituliuoti prieš prezidento vedamą gana be-sialiską ir išbalansuotą užsie-nio politiką ne vien tik Euro-poje, Afrikoje, Art. ir Tol. Rytuose, bet ir čia pat pašone-je — Centrinėje Amerikoje.

Plataus masto manevrai

Straipsnio autorius nenurodo, kuriais žodžiais ta preziden-to doktrina, kaip tokia, turi ilgesnį svarbų tikslą. Ar čia būtų galima pasakyti, kad: "nei pėdos žemės komunis-tams neduosime Centro Ame-rikoje".

Negali susiorganizuoti

Straipsnio pradžioje mini-mas sen. Paul E. Tsongas (D. Mass.) susirūpinimas, kad girdi "demokratai negali surasti bendros kalbos"; ją suradę jie visi vieningai galėtų veikti prieš prezidento vedamą poli-tiką Centro Amerikoje. Ir ne vien demokratai nesutaria, net

ir visas Kongresas negali pa-sipriešinti Reagano planams, siekiantiems sustiprinti JAV karinį pajėgumą C. Amerikoje ir išplėsti ne taip jau slaptus partizanų veiksmus prieš Ni-caraguos komunistinę juntą.

Tiesa, Atstovų rūmai 228 prieš 195 nusprendė neremti sukilėlių judėjimo prieš komu-nistinę Nicaraguą. Tačiau tas balsavimas, nors ir rodo At-stovų rūmuose nepasitenkima prezidento veiksmams Ni-caraguoj dar turi gauti ir Senato pritarimą, kas vargu ar įvyks, nes Senate dar vy-rauja respublikonai. Visokiu atveju tas balsavimas dar nėra galutinis ir dabar preziden-tas dar turi gana lėšų savo veiklą toliau vystyti. Tačiau, nors Atstovų rūmai ir kontro-liuoja vyriausybei skiriamus pinigus, prezidentas gali įsa-kyti vykdyti karinius mane-vrus, organizuoti slaptąvalgy-bines išskylas ir to viso prie-geriausių norų jie negali su-kontroliuoti.

Sparnai apkarpyti

1970 dešimtmčio pradžioje, vykstant karui Vietname, At-stovų rūmai beveik nesusi-gaudė, negalėdami ten pa-keisti prezidento pradėtos politikos. Tam sustabdyti 1973 m. rūmai išleido Karo pajėgų akta. Pagal šį įstatymą iš pre-

zidento reikalaujama infor-muoti Atstovų rūmus, kada jis siunčia karines pajėgas į gali-mą su priešu susidūrimo erdvę. Prezidentas turi atsaukti ka-rus iš tos teritorijos, jeigu At-stovų rūmai jam nepritaria ir neskelbia karo. Aukščiausias teismas neseniai nepritarė Atstovų rūmų veto. Pagal šį Aukščiausio teismo sprendi-mą daug Atstovų rūmų įstaty-mų, varžusių prezidentų veiksmus, tampa niekingais. Taigi ir šiuo atveju plataus masto manevrai Karibų jūros erdvėje paliko prezidentui lais-vas rankas spręsti, ar toje erd-voje gresia karinė grėsmė Amerikai.

Kas daryti?

Washingtonė sutelktieji veiksniai dabar sprendžia, kas darytina Centro Amerikoje. Pagrindinis veiksnys — At-stovų rūmai yra visiškai su-skilę, nežinodami, kas ten Amerikai derėtų pradėti. Aiš-ku, kad prezidento vedamai politikai yra stiprių, priešingų srovių, ypač, kiek tai liečia prieš Nicaraguos komunistus vieikiančius partizanus — su-kilėlius. Taip pat yra nepaten-kintų Atstovų rūmuose dėl JAV stiprių karinių dalinių telkimo toje erdvėje, pasiren-giamas užblokuoti Nicaraguos tiekimo keliu, naujų aerodromų statybai Hondure ir karin-ės paramos padidintam tie-kimui ten esančioms draugingoms valstybėms.

Teigiama, kad daugelis At-stovų rūmų narių, respubliko-nų ir demokratų, pageidautų, kad konfliktas Centro Ame-rikoje būtų išspręstas taikiu bū-du. Specialaus prezidento am-basadoriaus R. Stone paskyrimas tai sričiai esąs per vėlai sugalvotas, be to, kari-nio pobūdžio veikla toje srityje kliudanti išspręsti reikalą taikingai. Taigi, kaip toje lie-tuviškoje patarlėje, "ar preziden-tas eis per dvarą bus mu-šamas, ar neis per dvarą, vis tiek jam vanos kaili".

Politikos šalininkai
Žinia, netrūksta ir preziden-to politikos šalininkų. Balandy prezidentas kalbėdamas Atstovų rūmams, pareiškė: "Netikiu, kad šio Kongreso di-džoji dalis sutiktų ir mūsų žmonės sutiktų likti nuošaly-je, matydami, kad Centro Amerikos liaudis yra atiduoda totalistams, ir mes tuo pačiu save statome į naujus pavojus".

Prezidentas jau ne kartą pri-minė Kongresui apie Kubos ir sovietinę grėsmę šiai sričiai. Savo paskutinėje spaudos kon-ferencijoje prezidentas klausyto-jams pabrėžė, kad "esu įsitiki-

šiamė milžiniškame plačiausiu interesų krašte ne visiems gali patikti šio krašto preziden-to sprendimai, ar tai jie liestų užsienio ar vidaus poli-tiką. Tačiau paskutiniai žmo-nių apklaušėjimai rodo, kad daugiau kaip pusė apklaustų-jų pritaria prezidentui.

Mano nuomone, jis tikrai yra vertas būti Centro Ame-rikos politikos pradininku, nes jis yra pirmasis tikrai supra-tes ir atvirai pareiškęs, koks pavojus gresia laisvajam pa-sauliui iš komunistų įsigalėji-mo. Ir tas liečia Nicaraguą ir El Salvadorą. Kubos pamo-ka yra didžiai naudinga prisiminti.

džiaugsmo, nes tokių vestuvių su ceremonijom čia retai kada buvo. Skaisčiu veideliu ir baltame drabužėlyje Nadia ramiai stovėjo šalia tamsaus Griškos. Ūsuotas Nadios tėvas, nuėmęs nuo sienos įremimą, Varioko iš Lietuvos atsiųstą paveikslą, juo peržegnojo porą.

Nadia atsilaukė. Ji paveikslą pabučiavo ir paėmė iš tėvo rankų. Motina užmetė ant jo rankšluostį, reišiantį turbūt švarą ir tvarką jaunavedžių gyvenime. Nadia tada lėtai žingsniu paveikslą išnešė į lauką, prieš kurį persizęnodamos priklopo kelios moterys.

Morozas rimtu veidu padėjo Nadiai ir Griškai įlipti į vežimą ir, Sašai pliaukštėjęs botagu ir paraginęs arkliaus, ratau sugirgždėjo. Smalsuoliai pradėjo sekti vežimą, kuris lėtai dardėjo ir artėjo prie Griškos namų kitame kaimo gale.

"Griška savo paną vežasi į tėvų namus", galvojo Ilona, žygiuodama šalia vežimo. Kažkas panašaus į ios vestuves... Ir čia ir ten. Lietuvoj, buvo kaimas, bernai su auliniais batais, moterys su skepetom. Antano ūkyje prieš daugelį metų vestuvės buvo be šitokios procesijos. Vežimas Geržolėse dardėjo bažnyčion, ir Antanas turbūt ją ramindamas, jai sušnibždėjo:

— Ilona, po mišų mes nesiskirsim, gyvensim kartu.

Jis matė, kad ji buvo kažko išsigandusi. Mergai-tiška jos širdelė taip tuskėjo, tarsi tėvų būtų atiduoda sunkiam darbu pas turtingą poną. Didelis Antano ūkis jau atrodė kaip koks dvaras. Jis pats juoda eilute, kaip Griška, bet su Vyčio kryžiais ant peties. Medaliai buvo už narsumą kovojant prieš bolševikus, tokius pat kaip šio kaimo partiniai.

Vyrai, atrodo, turi būti vis prieš ką nors kariavę. (Bus daugiau)

Pensylvanijos gubernatorius Dic Thornburg pasirašo Pavergtųjų tautų proklamaciją. Čia jis su Lietuvos Vyčių 144 kuopos nariais. Iš kairės sėdi: Etninių grupių komisijos pirm. Charles Bojanic, gubernatorius Dick Thornburg, stovi — Ignatius Billinski, pavergtųjų tautų komiteto vicepirm. ir etninių grupių atstovai.

SIBIRO SĄ VARTYNAI

Romanas

P. MELNIKAS

62

Jis mėgo jų linksnumą, bet negalėjo rasti paaiškinimo tokiems rusų šposams ir nuolatiniams keiksmams. Keiksmus girdėjo, bet pats šposų nekretė ir traukė nuo juokų. Nebuvo ko. Juk jo gyvenimas buvo varganas ir kartais baisus. Paleistas katorgininkas jis vis dar buvo tremtinys, kuriam nebuvo leidžiama sugrįžti namo. Jis apie juos galėjo tik svajoti — ir tai buvo baisiausia.

— Sugrįšiu dar prieš akacijų žydėjimą, — traukė jis baritonu jam niekad neįgrįžtančią dainą ir į šalį paspyrė įkyrų paršiuką. Net jei ir sugrįš į Vengriją ir gaus inžinieriaus darbą — ten viskas bus pasikeitę... Šis dainavimas pradėjo atrodyti kvailas. Būtų gerai Budapešto kavinėse paūžti nors vieną dieną, per miestą pereiti, bent to gal jam užtektų.

Jei ši tremtis ilgai užsitęs — gal jis prisirš prie kokios nors moters? Palesti iš katorgos tokie veda našles, kurių vyrai iš fronto negrįžo ar papuolė į kalėjimą. Jų pilna. Gyvenimas ilgai nežūri į dantis. Kaimietis Šandoras tuoj vedė plokščiaiveidę užbeke. Zoltanas jam prikišo, bet Šandoras mokėjo pasiteisinti ir gan neblogai:

— Ją mesiu, kai tik galėsiu grįžti į namus.

— Begipų tau. Tu paprastas ir praktiškas. Su manim kas kita.

— O kuo tu skirtingas, drauguži? — Šandoras

negalėjo suprasti miestiečio galvojimo, o Zoltanui atrodė, kad jo kaimietis draugas lengvai pasidavė likimui.

— Aš čia nevesiu, Šandorai.

— Bet kiek tu laiko gaisini, drauguži, stovėdamas eilė dėl duonos? Manoji negraži, bet pastovi eilėje. O aš daugiau valandų arklidėse išdirbu ir esu sotus, — Šandoras paplojo sau per pilvą...

Gal to ir reikėjo?

Bet kažkas Zoltaną vis prilaike. Atrodė, kad be meilės vedęs sugyvuolės ir iš šitos lūšnos jau niekada nesugrįš į tėvynę. Jis džiaugėsi senstančios mokyto-jos apsilankymais, kuri jo sunkią dalį gerai suprato.

Nusiprausęs ir užsilvilkęs švarius marškinius, Zoltanas lėkė gatve. Iš tolo pamatė, kad prie Kultū-rnos namų stovinčiam vežime jau daug moterų sėdė-jo. Jam išokus, vežimas pradėjo dardėti miesteliu ir sustojo prie arbatinės. Dar kelios moterys ir keli bernai įlipo. Netoli sandėlių pratarškėjo pro geležin-kelio pervažą ir arkliai pradėjo risti risti keliu, nusitiesiančiu tylyn lygiagrečiai su kolūkio avių lauku.

Į kolūkį atvyko sutemus.

Prieš Nadios nameliuką, viduje nesutildami, trynėsi būrelis bernų ir tremtinių. Jie dirsiškoje pro langus domėdamiesi, kas dedasi viduje. Visi buvo ką tik po darbo. Net miegalis Saša stengėsi pro langą pažūrėti ir gražią nuotaką.

Trindamas rankas ir žvilgčiodamas į laikrodį, kolūkio pirmininkas Moroza visą tvarkę mėlėmis apkaišytą vežimą, kuriuo vežiojo sieną, mėlą ir javus. Jam rūpėjo, kaip ilgai truks visa ceremonija. Turbūt rūpinosi, ar jo darbininkai ir tremtiniai rytojaus darbu vis išmiego.

Į vidų pakviesta Ilona vos neapsiverkė iš

Pamaldos "Aušros" dienos LSS Jubiliejinėje stovykloje, Kanadoje.

Nuotr. J. Tamulaitis

MOSŲ KOLONIJOS

Kennebunkport, Me.

KAMERINĖS MUZIKOS KONCERTAS

Liepos 24 dieną Kennebunkport pranciškonų vasarvietės didžiojoje salėje vyko kamerinės muzikos koncertas, kurį paruošė kompozitorius Jeronimas Kačinskas. Atliko Berkly kolegijos trio, kuriame kompozitorius J. Kačinskas grojo fortepijonu. Instrumentalinė muzika pas mus labai apieista, todėl kompozitoriui Jeronimui Kačinskui atiduoti garbė už instrumentalinės muzikos koncertų organizavimą ir tos muzikos palaikymą.

Koncertą atliko fleitistas M. Marvuglio, dėstas kolegijoje jau 8 metus, violončelistas Paul Stouthamer, tik baigęs Berkly muzikos kolegiją, kompozitorius Jeronimas Kačinskas, kuris jau daug metų toje kolegijoje dėsto.

Koncerto programa buvo rinktinė. Pirmiausia ėjo J. S. Bacho Sonata N. 5, kurios buvo pagrota dvi dalys: Adagio ma non tanto (lėtoji dalis ir Allegro (greitoji dalis). Ši sonata originaliai buvo rašyta smuikui, violončelei ir fortepijonui, bet šiame koncerte smuiko vietą užėmė fleita. Sonata parašyta polifoniniam stiliui, kada melodijos plaukia viena šalia kitos, kaip buvo rašoma baroko laikotaryje. Fleitistas turi gerą techniką, violončelistas — gražų toną, o pianistas buvo "spiritus movers" viso atlikimo.

Po to buvo šių dienų angli kompozitoriaus Benjamin Britten "Fuga in memento" iš suitos N. 1. violončelei, be akompaniavimo. Jautėsi savotiškas lyrinis romantizmas šiame veikalė, nors jo harmonija moderniška. Toliau sekė Carl Reineke, 19 šimtmečio romantikas, kuris buvo Mendelsoho itakojęs. Jo buvo atlikta antroji dalis koncerto fleitai. Romantinis kūrinys, veikiantis klausytoją ir sulaukęs šilčiausios reakcijos iš klausytojų pusės.

Koncerto antroje dalyje girdėjome Ludwig von Beethoven trio op. 1 N. 3 Trio buvo rašytas kompozitoriui esant jaunam ir pirmą kartą buvo atliktas kunigaikščio Lichovski dvare, kuris buvo Beethoveno didelis gerbėjas. Trio turi keturias dalis: Allegro con brio, Andante cantabile con variazioni, Menuetto, Finale. Veikalas didingas, ekspresyvus, reikalaujantis daug energijos ir susikaupimo iš muzikantų pusės. Šis veikalas skambėjo labai imponantiškai, sukaupe klausytojus. Ir čia fleita pavadavo smuiką.

Koncertas įnešė naujo vėjo į susirinkusiųjų tarpą. Iš klausyti kamerinės programos reikia pasiruošimo ir pomėgio šios rūšies muzikai. Klausytojai parodė savo pasiruošimą: klausėsi susikaupę, o po kon-

certo girdėjosi balsų, — gaila kad ši programa nebuvo paskelbta plačiau už vienuolyno ribų. Ji tikrai buvo įdomi, vertinga ir turininga.

El. Vasyliūnienė

VASAROTOJŲ CHORO KONCERTAS

Vasarotojų choro koncertas yra tapęs tradicija pranciškonų vasarvietėje Kennebunkport, Maine. Rodosi, kad pirmoji rugpjūčio savaitė būtų buvusi ne pilna, jeigu nesukambėtų lietuviškos dainos. Šimet buvo gana daug balsinųjų vasarotojų, tik trūko B. Stravinskienės, mūsų solistės ir duetų atlikėjo. Choro dirigentas šimet buvo Vytenis Vasyliūnas ir chorui akompanavo jauna pianistė Julet Hoffa.

Choras, kuris scenoje pasirodė jau eilę metų, o iš tikrųjų jis visai nėra, kaip neskambėtų tai keistai, sudaromas per porą dienų. Choriškai yra pagerbti: kiekvienam choristui, einant į sceną, yra pranešama jo pavardė ir vietovė, kur jis pastoviai gyvena. Kada choristai išsiriškia scenoje, pradeda dainuoti.

Repertuaras yra išimtinai lietuviškas, harmonizuotos liaudies dainos ir dainos, vos kurtos mūsų kompozitorių. Vasarvietėje savotiška lietuviškos atnaujinimo sala, kur skamba dainos, tik mums brangios. Vis daugiau susilaukiama ir kitataučių, klausytojų, kuriems gana keistai skamba mūsų melodijos. Tegul ir jie įpranta klausyti. Mišrus choras pradėjo ir baigė programą, į tarpą buvo įterpti moterų ir vyrų chorai.

Pradžioje buvo atliktos trys liaudies dainos: Siuntė mane motinėle — harmonizuota A. Mikulskio, Merguželė lelijėle — J. Bendoriaus, Už jūrelių už marelį — harm. A. Aleksio, buvo atliktos mišrus choro. Moterų choras padainavo Stoviu aš parimus, partizanų daina, Mergaitė — nežinomo kūrėjo, Vyrų choras atliko F. Stroliaus Partizano mirtis ir K. V. Banaičio — Žygis į Vilnių ir vėl mišrus choras įsijungė, padainuodamas Kur giria žaliuoja — J. Gudavičiaus, Pasaugok Aukščiausias — C. Sasnausko.

Programa buvo trumpa, visiems žinoma ir daugelio mylima. Mes mylime tai ką pažįstame. Choriškai baigus dainuoti vienuolyno viršininkas kun. Jurgis Gailiūsis pasakė kalbą, pabrėždamas a. a. Izidoriaus Vasyliūno reikšmę šiai vasarvietei, jo sūnaus Vytenio, tėsiančio tėvo darbą, ir užtikrino, kad choras dar gyvens daug metų. Kun. Gailiūsis pasidžiaugė Kennebunkporto augimu ir didėjimu ir pranešė ateities planus, kurie iš tikrųjų yra džiuginantys.

Chore dainavo: Ada Kazlienė — Cleveland, Rūta Hoffa — Windsor Locks, Janina Bra-

sauskienė — Baltimore, Genė Petrus — Amsterdam, Jeva Skudzinskienė — Baltimore, Dana Eikiniene — Boston, Alina Staknienė — New York, Ona Jesiūnienė — Phillips, Kunigunda Kučiauskienė — Baltimore, Olga Jauniškienė — Dover, Danutė Rogers — Nutley, Igoris Kučiauskas — Baltimore, Arūnas Bukauskas — Kennebunkport, Julius Veblaitis — Union, Justinas Buivys — Baltimore, Mečys Buivys — V. Vokietija, Balyz Brazauskas — Baltimore, Frank Rogers — Nutley, Vytautas Eikinas — Boston, Stasys Ralys — Amsterdam.

Po koncerto buvo puikios vaišės ir šokiai, visi klausytojai buvo prašomi vaišėse dalyvauti. Koncertas buvo rugpjūčio 4 d., ketvirtadienį, 8 v. v.

El. Vasyliūnienė

Brockton, Mass.

"SŪKURYS" LOWELLIO FESTIVALyje

Liepos 9 d. popietėje 20 "Sukurio" liet. tautinių šokių šokėjų su vadovu Vytautu Brūzgiu ir muzikos palyda žavi įvairiatautę auditoriją. Gražiai pasako: kepurnė (mergaitės), subatėlė, pyne (5 šokių junginys), dzūkų polka, audejėlė (mergaitės), šustai ir visus žavintį — malūną. Šokių pranešėjas Vytautas Sužiedelis apibūdino kiekvieną šokį angliškai, nes auditorija sudarė vietos ir apylinkių įvairiatautę visuomenę. Tą popietę šoko taip pat ir skotai bei portugalai. Mūsų pasitenkinimui, žiūrovai labiausiai žavėjosi lietuvių gražiais šokiais ir drabužiais.

Lowellis, Massachusetts valstijoje, yra buvęs JAV teatiles centras su gražiai atnaujintais istoriniais paminklais, pastatais, muziejumi, parkais ir kanalais su laiveliais bei regatomis — tapo turistinė Naujosios Anglijos ašimi. Šią vasarą savitaisiais Lowell Institute of Technology, Lucy Larcom Parke buvo suruošta daug koncertų, vietos ir apylinkių tautinių grupių pasirodymų.

"Sukurio" šokėjai rugsėjo 5 d. šoks Nukryžiuotojo Jėzaus vienuolyno motiniškojo namo gražioje sodyboje, Brocktone, metinėje vienuolijos šventėje (piknike).

Geriausios sėkmės "Sukurio" vadovui, šokėjams, tėvams, globėjams, tėvams, mūsų tautos išėmivijai šaukliai. Stiprėkite, "Sukurio" gretas didinkite, gražų lietuvių tautos sukurtą meną — šokių puoselėkite.

E. Ribokienė

ŠAULIŲ KUOPOS SUKAKTIS

Rugsėjo 18 d., sekmadienį, ruošiamas Martyno Jankaus šaulių kuopos 25 metų sukakties minėjimas. Trakų šaulių rinktinės Naujosios Anglijos suvažiavimas, rinktinės nau-

jos vėliavos šventinimas, nusi-pelnusių šaulių pagerbimas ir meninė programa.

8 val. ryte Šv. Kazimiero parap. salėje, 21 Sawtelle Ave., suvažiavusių svečių registracija; 10 val. Šv. Kazimiero bažnyčioje iškilmingos pamaldos. Pusryčiai, pietūs ir minėjimas — salėje.

Iš toliau atvykusius svečius nakvynei priims Brocktono lietuviai.

Iki malonaus pasimatymo šventėje.
E. Ribokienė
Carlisle, Mass.

BUIVYDŲ ŠEIMOS SVENTE

Massachusetts valstijos šiaurėje, gražioje lygumoje, tarp miškų, gyvena vaišinga ir nuoširdi A ir D. Buivydujų šeima, su jaunimėliu — Romuku ir Rūtele. Vienokios ar kitokios šventės džiaugsmu visuomet dalinasi su lietuviais. Sukviečia Bostono, Brocktono, ir plačios apylinkės, o neretai ir iš JAV tolimesnių vietų artimuosiu, draugus bei bičiulius.

Š. m. rugpjūčio 7 d. A. ir D. Buivydujai sukvietė arti šimtinės svečių. Visus su džiaugsmu pasitikė, kvietė prie stalų erdvoje sodyboje. Jaunieji jų vaikai — Rūtelė ir Romukas, (iš tėvelių paveldėję vaišingumą), atvykusius vaišino, po kelionės karštą dieną, ištroškčius gaivino vaisių sultimis, išradingai Aldonos paruoštais užkandėliais. Vyresnieji svečiai galėjo gaivintis šio krašto ir užsieniškais gaminiais, kurių šaltiniai buvo neišsemiami. Jaunimas "okupavo" stalus prie mėlynojo baseino. Čia jie sotišiai ir kaip žuvelės plaukiojė, nardė baseine. Vyresnieji susitika šnekučiavosi, džiaugsmu dalinosi, vaišinosi. Visiems buvo linksma.

Vakarop mieli šeiminkai kviečia svečius į jų namus. Čia daug erdvės, gėlių, meno sienose ir kampuose. Kviečia prie bufeto — tortais, įvairiais kepiniais, šaltais ir karštais valgiais, kava apkrauto. Ir kiekvienam suaugusiam sklidina šampano taurę įteikia. Kviečia svečius, dukrelei Rūtelei 16-to gimtadienio sulaukusiai "Ilgiausių metų" sugiedoti. Giedoję tėveliai, sesutės su soliste Daiva Mongirdaite ir visi svečiai. Prie ilgiausių, laimingiausių, šviesiausių metų linkėjimų visų svečių vardu E. Ribokienė prijungė laimingos jaunystės linkėjimus. Rūtelė papuošė geriausių linkėjimų simboliu — austa juosta, kurioje tarp tulpių jausta: "Laimingo jaunystės Rūtelėi ir 16-tojo gimtadienio atminimas".

16 m. sukaktis, tai lyg perėjimas iš vaikystės į gražiąją jaunystę. Ta sukaktis žmogaus gyvenime bene reikšmingiausia. Tėvelių ir broliuko Romo suruoštas Rūtelei 16-asis gimtadienis su gražiausiais jų ir svečių linkėjimais, papuošė Rūtelės jaunystės dieneles.

Telydi džiaugsmas ir sėkmė Aldonos ir Dariaus Buivydujų šeimai.
E. Ribokienė

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

MOVING

ŠERENAS perkausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna aprauda.

Priimame MASTER CHARGE ir VISA

Telef. — WA 5-8063

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos Radijai, Stereo ir Oro Vėsintuvai.

PARDAVIMAS ir TAIŠYMAS

MIGLINAS TV

2346 W. 69 St., tel. 776-1486

Master Plumbing

Licensed, Bonded, Insured

Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai. Flood control. Užsikimšę vamzdžiai išvalomi elektra. Paliukite pavarde ir telefoną — lietuviškai.

SERAPINAS — Tel. 636-2960

NAMŲ APSITVARKYME

Ruošiatės ką perstatyti, pakeisti, atnaujinti. Garažą. Viduje ar iš lauko namo. Rūpinatės? Visuomet čia Jums su patyrimu, už prieinamą kainą, padės, skambinant po 6-os val. vakaro.

Telef. — 476-3950

XX amžiaus madona (paveikslas) apdovanotas aukščiausia premija tarptautiniame madonų meno festivalyje Los Angeles, Calif. ir Grand National Award Amerikos dailininkų profesinėje sąjungoje New York. Tai puošni dail. POVOLO PUZINO monografija, kuri yra didelio formato ir talpina 28 spalvotas reprodukcijas. Kartu ir XX amžiaus Madoną, Kaina su persiuntimu 27 dol. Puiki dovana ir tinka bent kurioms progoms įteikti bet kam: sveitintužiai ar lietuviui. Gaunama DRAUGE, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629. Iliuzojus gyventojai pridėda \$1.50 vaist. mokesčio.

10 — 20 — 30% pigiau mokėsite už apraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS

3208 1/2 West 95th Street

Telef. GA 4-8654

PLATINKITE "DRAUGĄ".

ISNUOMOJAMA — FOR RENT

ISNUOM. 5 kamb. butas 2-me aukšte pensininkams. Nebrangi nuoma. 34-ta ir Lituanica apyt. Skambint po 3 val. popietel. tel. 254-0381.

MISCELLANEOUS

Įvairių prekių pasirinkimas nebrangiai iš mūsų sandėlių.

COSMOS PARCELS EXPRESS

2501 W. 69 St., Chicago, IL 60629

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Tel. — 925-2737

Vytautas Valantinas

A. VILIMAS MOVING

Apraustas perkraustymas

Įvairių atstumų

Tel. 376-1882 arba 376-5996

PACKAGE EXPRESS AGENCY

MARIJA NOREIKIENE

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Labai pagėdaujamas geros rūšies prekės. Maistas iš Europos sandėlių.

2608 W. 69th St., Chicago, IL 60629

TEL. — 925-2787

M. A. ŠIMKUS

INCOME TAX SERVICE

NOTARY PUBLIC

4259 S. Maplewood, tel. 254-7450

Taip pat daromi Vertimai, Giminių

išskvietimai, pildomi Pilietybės Prašymai ir kitokie blankai.

TAISO

SKALBIMO IR DŽIOVINIMO

MASINIS IR SALDYTVUVIS

Kreiptis į Hermaną Deukį

Tel. 585-6624 po 5 val. vak.

Kalbėti lietuviškai

VALOME

KILIMUS IR BALDUS

Plauname ir vaskuojame

visų rūšių grindis.

BUBNYS

Tel — RE 7-5168

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

ir kitus kraštus

NEDAS, 4059 Archer Avenue

Chicago, IL 60632, Tel. 927-5990

BUTŲ NUOMAVIMAS

Drudimas — Valdymas

Namų pirkimas — Pardavimas

INCOME TAX

Notaritas — Vertimas

BELL REALTORS

J. BACEVICIUS

6529 S. Kedzie Ave. — 778-2233

REAL ESTATE

LEMONT PARDUODAMAS NAMAS

ANT 1 3/4 AKRO SKLYPO SU MEDŽIAIS

3 miegamieji — 2 vonios. 2 šeimos kambariai. Vienas su baru. Garažas permodeliuotas ir pridėtinį kambarį — tinka ofisui arba poilsiui. Maža daržinė sandėliui.

11% paskola, įmokant 20% arba daugiau.

KAINA — \$97,900.00

Skambint — 257-2281

LEMONT AREA — HOUSE FOR SALE

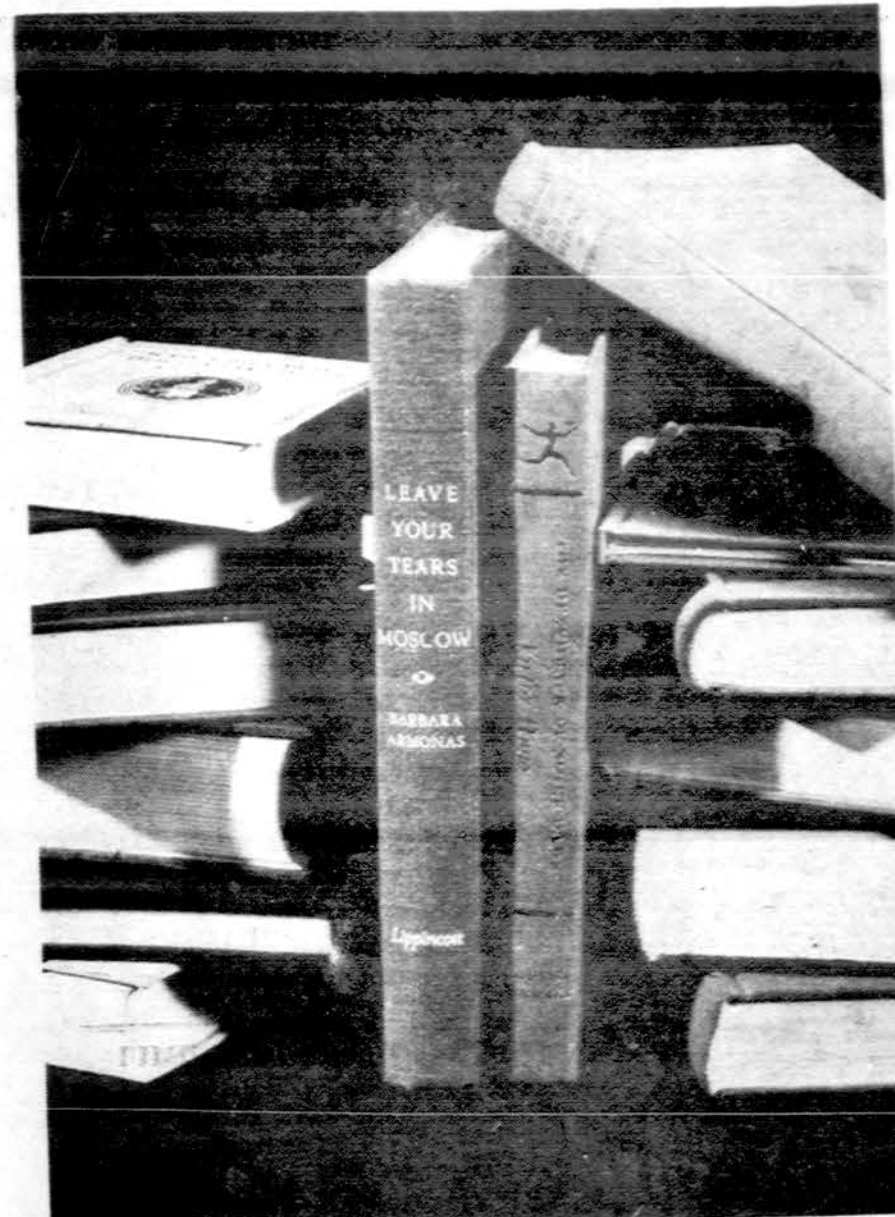
on 1 3/4 Acres with Trees. 3 B.R. — 2 Baths. 2 Family Rooms — 1 with Wet Bar. Garage Converted to extra Room. Ideal for Office or Play Area. Small Barn for storage.

11% Financing with 20% or More Down

PRICE — \$97,900.00

Call 257-2281

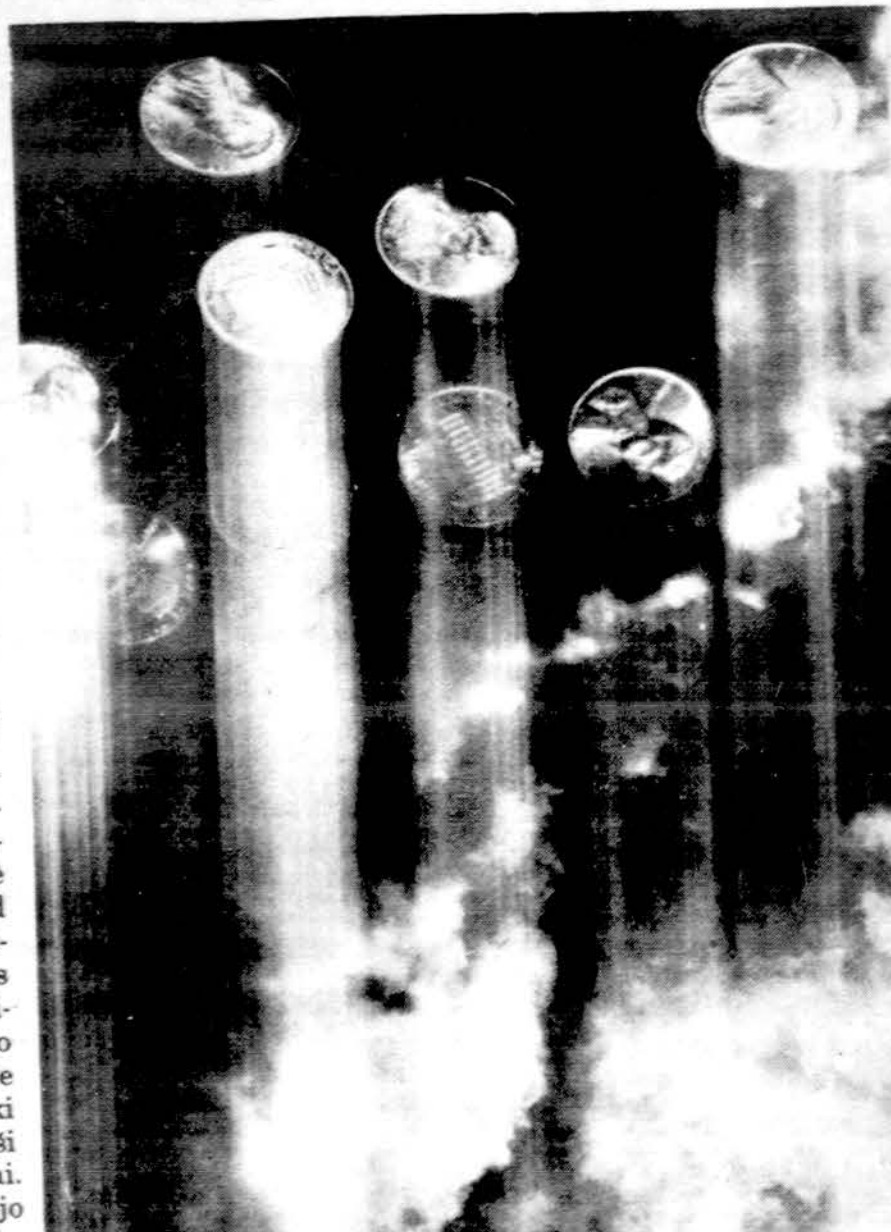
Studija su knygomis (Originalas splavotas)
Nuotr. Edm. Jakaičio

MAKEDONIJS KARALIAUS FILIPO II PĖDOMIS

Po dar naujo Verginos kaimo dirvomis ir miškeliams snūduriuoja senas Aigų miestas. Tokią mintį pareiškė 1968 metais britų profesorius Nicholas Hammond. Jis tvirtino, kad senovės Makedonijos sostinė buvo ne Edesoje, kaip iki šiol buvo manoma, bet Verginoje. Graikų archeologas Manolis Andronikos, Tesalonikų universiteto profesorius, ir daugelis jo kolegų tuo nenorėjo tikėti. 1972 metais jis buvo pareiškęs: "Nors ši teorija ir yra intriguojanti, bet ji negali būti priimta, kol jos nepatvirtins tikri faktai". Po ketverių metų Andronikos parašė Hammondui, kad jo teorija gali būti teisinga ir kad jis tai patvirtins archeologiniais įrodymais. Ir įrodymai pasirodė. 1977 metais atidengė jis Filipo II, Aleksandro Didžiojo tėvo, kapą, paskiau teatrą, kur Filipas buvo nužudytas. Vykdamas kasinėjimus, Andronikos pataikė ant šventyklos. Tai buvo atsitiktinumas, kad apie tai per pasikalbėjimą su archeologu pirmas sužinojo Belgijos žurnalistas Jef De Roock, kuris tai ir paskelbė.

M. Andronikos, žymus archeologas, 45 metus dirbo prie kasinėjimų Verginoje. Ilgą laiką dirbo tyliai, be žymesnių rezultatų ir be lėšų. Kai jam su radiniais pasisekė, lėšos kasinėjimo darbams pradėjo plaukti ne vien iš mokslo organizacijų, bet ir iš Graikijos liaudies. Net Verginos žemdirbiai pardavė savo žemę už 400-600 dolerių už hektarą. Maždaug viską, ką mes žinome apie Makedonijos karalystę iš Filipo II laikų, yra sužinota iš Demosteno prakalbų. Atėnų visuomenės veikėjas Demostenas buvo nusistačius prieš Filipo II vedamą politiką, kuri buvo "imperialistinė", kaip dabar sakoma, nes Filipas II buvo ir Graikijos užkariautojas. Manolis Andronikos pirmą kartą atvyko į Verginą 1937 metais, kai jis buvo dar studentas ir lydėjo prof. Romoiosą. Jau 1861 metais prancūzas Leon Heuzey čia vykdė kasinėjimus ir įsitikino, kad čia yra įdomi vieta iš Makedonijos istorijos. Ant vienos kalvos jis atidengė senovės pilies likučius. Verginos kaimo dar tada nebuvo. Toje vietoje buvo tik dvi gyvenvietės. Iki Balkanų karo 1912 metais ši vietovė priklausė Turkijai. Dabartinis kaimas pradėjo kurtis tik 1922 metais, kai čia apsigyveno pabėgėliai iš

Pono. Tai buvo "didelės katastrofos" laikai, kai turkai turėjo išeiti iš "Europėjinės Turkijos", 1,5 milijonai graikų iš Mažosios Azijos ir šimtai tūkstančių turkų iš Graikijos šiaurės sričių turėjo palikti savo gyvenvietes. Vergina yra 80 km į vakarus nuo Tesalonikų. Kaimo viduryje buvo didelis iškilimas, daugiau kaip 12 metrų aukščio ir 110 metrų diametro. Andronikos įsitikino, kad ten po kas nors slepiasi. Penktajame dešimtmetyje jis pradėjo kasti ir atidengė Makedonijos kapą, pastatytą su frontu lyg šventyklą, ir kambarį su skliautu. 1962-63 metais jis pradėjo atkasinti pilį ir nustatė, kad ta pilis iš ketvirtojo šimtmečio prieš Kristų. 1976 m. Andronikos vėl pradėjo kasinėti tą iškilimą ir įsitikino, kad jis yra daug svarbesnis, negu jis prieš tai buvo manęs. 1977 metais atkasė jis du mauzoliejus. Vienas jų buvo jau apipelėstas, kitas ne. Radiniai iš šio mauzoliejaus yra Tesalonikos muziejuje. Įžymūs jo radiniai buvo dvi aukso skrynios, rastos sarkofage, — viena didžiajame kambaryje, kita prieškambarėje. Vie-

Pinigai iš dangaus
Nuotr. Edm. Jakaičio

noje buvo sudėta apdegę žmogaus kaulų likučiai, antroje — aukso ir purpuro skara apdengta auksinė karūna. Be to, buvo rasta ir daugiau auksinių karūnų, karališka diadema, šarvai, skydas ir ginklai. Be jų, dar penkios mažos galvos iš gintaro, iš kurių Andronikos atpažino Filipo II ir Aleksandro Didžiojo portretus. Ant mauzoliejų sienų buvo nutapytos freskos ir paveikslai. Andronikos laiko tuos paveikslus vienu iš svarbiausių radinių. Nustatyta, kad mauzoliejus statytas 350-325 m. prieš Kr. Įvairūs radiniai jame verčia manyti, kad tai yra Makedonijos karaliaus Filipo II mauzoliejus. Darant kasinėjimus tarp smėlio, akmenų ir žemių rasta daug marmurinių skeveldrų nuo kapų paminklų. Andronikos dalį jų sudėjo. Sudėjus pasirodė įrašyti numerėlių vardai ir tėvų vardai. Iš viso 78 vardai žmonių ir jie pasirodė graikų kilmės iš IV-ojo šimtmečio prieš Kristų. Jis išvedė, kad Makedonija buvo tada graikiška.

Per 1978 ir 1979 m. Andronikos atidengė dar daugiau kapų paminklų. Vėliau jo darbininkai pradėjo sekti miesto mūro sieną link akropolio, 1700 metrų ilgio, dabar mišku apaugusią vietovę. Buvo rasta taip pat ir gyvenamųjų namų iš graikų periodo pamatai. Čia Verginoje kadaise turėjo būti žymus miestas.

Andronikos vėl pradėjo kasti duobes, ieškoti namų pamatų ir taip jis netikėtai susidūrė su teatru. Tai buvo didelis netikėtumas ir įjaudinantis momentas, žadąs archeologui naujų atidengimų, kai jis žūrėjo kaip jo 15-20 darbininkų ir du asistentai atkasinėjo teatrą pirmą sėdėjimo eilę. Andronikos mano, kad teatras nėra graikiškas ir kad jis pastatytas ketvirtame amžiuje prieš Kristų. Atidengęs Makedonijos karaliaus Filipo II mauzoliejų, po to teatrą, ką dar tikėjosi Andronikos atidengti. Jis sako "nieko", bet kyla naujas lūkesys ir viltis atidengti ir šventovę. Tiesa, prieš kurį laiką rado Andronikos pamatus vienos mažos šventyklos su gerai išlikusiu piedestalu ir užrašu jame "Euridikesiraukleiai". Pirmą kartą Makedonijos rastos šios deivės Eukleios vardas. Ir šis piedestalas yra iš IV-ojo šimtmečio pr. Kr.

Atleisti kiekvienam, tai vienodai bloga, kaip neatleisti niekam.
Seneca

ŠEIMOS ŠVENTĖ

Jau trečią kartą keturių metų laikotarpyje buvo suruošta Augustinavičių šeimos šventė. Pirmąją suorganizavo a. a. Petro ir Jadžės sūnūs Toron-šventės rugpjūčio pirmą savaitę. Kad šventės nebūtų tik pavaiššinimai, parodomos šeimų skaidrės, nuotraukos, atskaitos albumai. Vaikučiai (šiemet gražiai pasirodė Lina ir Kristina Augiūtės) padėklamuoja, padainuoja lietuviškų eilėraščių, dainelių. Stengiamasi įjungti ir Lietuvos lietuvių mairiškumą, padainuojant lietuvišką rodom iš ekskursijų — apsilankymų Lietuvoje nuotraukas. Pasidalinam ir maizomis simbolinėmis dovanėlėmis. Pirmą kartą visi gavo po mažą natūralų Palangos jūros išmestą gintaro gabalėlį. Kitam suvažiavimui pridėginta rūtų kerelių, kad kiekvienas šeima savo darželyje pasisodintų. Šiemet visų šeimų galvos, o jų buvo septyniolika, gavo po šiaudinuką Kalėdų eglutei.

Sekanti Augustinavičių — Augių šeimos šventė įvyks Toronte 1985 m. Ją organizuos a. a. Petro sūnūs, jų šeimos ir našlė Jadžė. Tokių šeimų šventių pras- mę giliai ir tiksliai yra išsa- kęs a. a. kun. Stasys Yla savo Brolių maldoje: "Kaip gera ir malonu, kai broliai gyvena iš vieno (Ps. 132). Dėkoju už jus ir meldžiu — išlaikyk mūsų tarpe meilę ir sutarimą. Leisk kad vienas kitą suprastume ir sunkiomis valandomis neštume vienas kitam paguodą. Saugok mus nuo barnių, nesantarvės, pavydo. Apglobk mus savo palaiminimu, kad

liūdnomis, tragiškoms progomis? Ruoškim pastovius šeimoms susitikimus". Tada ir buvo nutarta ruošti šeimos šventės rugpjūčio pirmą savaitę. Kad šventės nebūtų tik pavaiššinimai, parodomos šeimų skaidrės, nuotraukos, atskaitos albumai. Vaikučiai (šiemet gražiai pasirodė Lina ir Kristina Augiūtės) padėklamuoja, padainuoja lietuviškų eilėraščių, dainelių. Stengiamasi įjungti ir Lietuvos lietuvių mairiškumą, padainuojant lietuvišką rodom iš ekskursijų — apsilankymų Lietuvoje nuotraukas. Pasidalinam ir maizomis simbolinėmis dovanėlėmis. Pirmą kartą visi gavo po mažą natūralų Palangos jūros išmestą gintaro gabalėlį. Kitam suvažiavimui pridėginta rūtų kerelių, kad kiekvienas šeima savo darželyje pasisodintų. Šiemet visų šeimų galvos, o jų buvo septyniolika, gavo po šiaudinuką Kalėdų eglutei.

Sekanti Augustinavičių — Augių šeimos šventė įvyks Toronte 1985 m. Ją organizuos a. a. Petro sūnūs, jų šeimos ir našlė Jadžė. Tokių šeimų šventių pras- mę giliai ir tiksliai yra išsa- kęs a. a. kun. Stasys Yla savo Brolių maldoje: "Kaip gera ir malonu, kai broliai gyvena iš vieno (Ps. 132). Dėkoju už jus ir meldžiu — išlaikyk mūsų tarpe meilę ir sutarimą. Leisk kad vienas kitą suprastume ir sunkiomis valandomis neštume vienas kitam paguodą. Saugok mus nuo barnių, nesantarvės, pavydo. Apglobk mus savo palaiminimu, kad

Pranešame draugams ir pažįstamiems, kad 1983 m. rugpjūčio 18 d., sulaukusi 81 m. amžiaus, mirė mūsų brangi teta

A. + A. SOFIJA MALUKIENĖ
Gyveno Chicago, Illinois.
Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 22 m., anksčiau gyveno Kolombijoje.
Buvo palaidota rugpjūčio 22 d. Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuliūdę liko Toronte: *Sesėlė Loreta Jonušaitė, Adėlė Abromaitienė, Benjaminą Gataveckienė ir Alfonsas Jonušas su šeimomis.*

STASYS RAŠTIKIS
LIETUVOS LIKIMO KELIAIS
IŠ MANO UŽRAŠŲ
IV tomas

Šis leidinys jau seniai daugelio skaitytojų buvo laukiamas pasirodant. Knygoje sutelkti jo užrašai. Štai kaip autorius skelbia įvado vietoje: "Šioje knygoje, kaip ir kitose, noriu nieko peikti, nei girti. Rašau "sine ira et studio" — be šališkumo, nes tik tuo keliu galima pasiekti istorinę tiesą, ar bent priartėti prie jos".

Išleido Akademinės Skaitijos leidykla, Chicago 1982 m. Kaina su persiuntimu \$20.00.

Užsakymus siųsti: **DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629**
Illinois gyventojai dar pridėda \$1.26 valstijos mokesčio.

JONAS PUZINAS
RINKTINIAI RAŠTAI I
PROISTORĖ

"Šiam leidiniui J. Puzino raštus atrinkti talkino dr. Marija Gimbutienė, dar Lietuvoje pas jį baigusi proistorę ir gerai susipažinusi su jo pasakelbtaisiais darbais" — taip rašo Antanas Mažiulis knygos pradžioje. Šį leidinį sudaro dvi dalys: Lietuvoje išleisti darbai ir Svetur išleisti darbai. 684 psl.

RINKTINIAI RAŠTAI II
KULTŪROS IR POLITIKOS ISTORIJA

Leidiny suskirstytas į tris skyrius: Miestų istorija, Kultūros istorija ir Politikos istorija. 750 psl.

Abu tomus spaudai paruošė Antanas Mažiulis. Knygos didelio formato, daug iliustracijų, kieti viršeliai. Išleido Lituanistikos Instituto leidykla 1983. Kaina su persiuntimu už du tomus \$37.50.

Užsakymus siųsti: **DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629**

MŪSŲ KOLONIJOSE Washington, D. C.

TAUTOS ŠVENTĖ

Nekalto Prasidėjimo šventovėje Washingtono sekmadienį, rugsėjo 11 dieną, prie didžiojo altoriaus bus atnašaujamos šv. Mišios už persekiojamą katalikų Bažnyčią Lietuvoje. Tuo pačiu bus paminėta šv. Mergelės Marijos Gimimo, lietuvių tautos šventė ir Šiluvos Marijos koplyčios pašventinimo metinės. Šv. Mišias koncelebruos Baltimorės Sv. Alfonso parapijos klebonas kun. A. Dranginis ir kun. dr. Tomas Žiūraitis, OP. Šv. Mišių metu giedos šv. Al-

fonso parapijos choras. I šią šventę atvažiuoja nemaža maldininkų iš New Yorko, Pensilvanijos ir kitų vietovių.

Lietuvos senovės paminklai
Marius Blynas

Šį leidinį sudaro aštuoni skyriai: Vilniaus senoviniai pastatai. Senovės Lietuvos pilys XII-XIV amž. Vilniaus senoviniai požemiai. Senovinės Vilniaus gynybinės sienos. Menišiausios Lietuvos bažnyčios. Kauno fortifikacijos. Kauno senieji pastatai ir bažnyčios. Naujesnės Lietuvos pilys.

Knyga didelio formato, turi daug iliustracijų, 264 psl. Išleido Kęstutis Jeronimo Butkaus Fondas 1982 m. Kaina su persiuntimu \$11.00.

Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Danutė Augienė

A. + A.
GEDIMINUI Lietuvoje mirus,
jo seseriai Jonei Bobinienei ir jos šeimai
nuoširdžią užuojautą reiškiamo.

*GENOVAITE BUDRAITIENE
BRONE DAUNIENE*

EUDEIKIS
LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID
TRY S MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue
Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — YArds 7-1741-2

PETKUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago — 476-2345
1410 So. 50th Av., Cicero — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNUS
LACKAWICZ
Laidotuvių Direktoriai
2424 West 69 Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois
Tel. — 974-4410

BIELIŪNAS
Laidotuvių Kopyčia
4348 So. California Avenue
Tel. — 523-3572

VASAITIS-BUTKUS
Laidotuvių Direktoriai
1446 South 50 Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas — 652-1003

APLINK MUS

× Amerikos Lietuvių Katalikių Moterų sąjungos seime Putname, Conn., buvo išrinkta valdyba dvejiems ateinantiems metams. Pirmininke perrinkta Julia Mack, I vicepirmininke Victoria Leone, II vicepirmininke Aldona Shumaway, sekretore Daina Dumbrienė, išdininke Vida Sakevičiūtė, izdo globėja Anna Šlieterienė, "Moterų Dirvos" žurnalo redaktore Dalė Murray. Apie seimą ir pilną valdybą sudėtį duosime vėliau.

× Lincoln Opera Co. praneša, kad šį penktadienį, rugpjūčio 26 d. 7:30 val. vak. Jaunimo centro didž. salėje skambės ištraukos iš G. Verdi operos "La Traviata". Lincoln Opera Co. buvo įsteigta šių metų pradžioje sudaryti priimanamas sąlygas jauniems dainininkams pasirodyti scenos rampe ir padidinti savo repertuarą. Šios operos kompanijos įkūrėja yra lietuviams gerai žinoma DePaul universiteto, muzikos fakulteto profesorė Norma Williams. Visuomenė yra kviečiama gausiai dalyvauti. Įėjimas laisvas.

× "Skaitau "Kauno arkivyskupijos" knyga ir vėl gyvenu Kaune. Šiauliuose, Kurtuvėnuose. Tytuvėnuose, Polakėlyje... Kick daug malonių prisiminimų, pažįstamų vietų ir veidų. Ačiū už tokių didelį darbą autoriui ir leidėjui". Rašo Aleksandra Likanderienė iš Chicago.

× Stasys ir Elena Barai, Palos Park, Ill., įsigijo bilietus į "Draugo" metinį banketą, kuris bus spalio 8 d. Jaunimo centre. S. Baras, solistas, kultūrininkas, visuomenininkas, Lietuvių Fondo tarybos pirmininkas, "Draugo" nuosirdus rėmėjas ir Liet. kat. spaudos draugijos narys. Jo įdėnuota dainų ir ariųjų plokštelių visų yra mėgiama ir įvairiomis progomis perkama kaip dovana. Ją galima gauti ir "Drauge".

× Mykolas Marcinkus, ilgametis Bridgeport, o dabar Marquette Parko gyventojas, Marijonų bendradarbių ir kitų organizacijų narys, netikėtai sunkiai susirgo ir buvo gydomas Sv. Kryžiaus ligoninėje.

× Ateitininkų namų gegužinė rugpjūčio 25 d. prasidės sv. Mišiomis, kurias 11 val. atnaušaus kun. Viktoras Rimšelis, Marijonų vienuolijos provincijolas. Po to bus vaisės, dovanų laimėjimai ir malonus pabendravimas parko ažuolų pavėsyje. Kviečiami visi lietuviai atsilankyti ir atsi-vežti sulankstomas kėdes.

× Dangiame ir taisome visų rūšių stogus. Taip pat darome aluminijaus ir medžio darbus. Skamb. Algijui Jasaičiui tel. 434-4486 arba 434-2165. (sk.)

× Danguolė Valentaitė, aptarnauja lietuvius, nuosavybės pirkime bei pardavime. Jai skambinkite tel. 767-0600, Bu-draltis Realty. (sk.)

× Parduodamas savininko gražus mūr. "ranch" stiliaus 3-ju miegamųjų namas Hinsdale priemiestyje. Sklypas 2,3 akro, su obelių medžiais. Skambinti po 6 val. vak. tel. 789-8858. (sk.)

× NAMAMS PIRKTI PASKOLOS duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuosimčiais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road — Telef. VI 7-7747. (sk.)

× ARAS — Dangiame ir taisome visų rūšių stogus. Su aukštu patyrimu; esame apdrausti. Pats prižiūri darbą. Arvydas Kiela — 737-1717. (sk.)

× Teklė Ruchienė, Sabinos Klatt, lietuvių įvairių draugijų, ypač Lietuvos Vyčių sąjungos, uolios veikėjos, mamytė buvo namie ištikta nelaimės ir sunkiai sirgo. Ligonė, dabar prižiūrima dukters ir sūnaus, nors jau sulaukusi brandaus amžiaus, pamažu sveiksta. Jai galima palinkėti sveikatos, pasiūniant kortelę 3326 So. Morgan St., Chicago, Ill. 60608.

× Milda Budrienė skaitys paskaitą tema "Aušrininkai gydytojai" Lietuvių Istorijos draugijos narių susirinkime rugpjūčio 31 d. 5 val. Antras tomas "Aušros" 1885 ir 1886 metų jau įraštas ir bus galima įsigyti susirinkime.

× Juozas Arčiauskas, Balso ilgametis rėmėjas, revizijos komisijos narys, po sunkios ligos, išbuvęs ligoninėje tris mėnesius, grįžo į namus Chicago Heights, Ill., kur žmonos Marijos ir dukters Elenos šeimos globoje gydysis toliau.

× Moterų rekolekcijos Cenclele vienuolyno Chicagoje bus lapkričio 12—14 dienomis. Jas praves kun. A. Saulaitis ir seselė Ignė Marijošytė, priklausanči Nektalo Prasišėjimo seselių vienuolynui Putname.

× Anelė Grybienė, gyvenanti 6223 So. Kedvale Ave., senosios kartos lietuvių uoli veikėja ir lietuviškų vienuolynų rėmėja, "Draugo" skaitytoja ir rėmėja, buvo svinkokai susirgusi ir paguldyta Good Samaritan ligoninėje, Mt. Vernon, Ill. Kartu su ja buvo išvykusi ir jos duklė ses. Francos, Sv. Pranciškaus vienuolyno narė. Dabar ji jau yra namie ir sveikata dukters ir kitų artimųjų prižiūrima.

× Sol. Jonas ir Natalija Vazneliai, gyv. Palos Hills, Ill., pirmieji įsigijo bilietus į "Draugo" metinį banketą, kuris bus spalio 8 d. Jaunimo centre. Sol. J. Vaznelis, be savo rečitalių, dažnai atlieka pagrindines roles Chicagoje Lietuvių operoje. Jo gražūs bosas, gera sceninė laikysena, todėl žiūrovų ir yra mėgiamas. "I Lietuvai" operoje Lietuvių dienos jis susilaukė siltą pripažinimą. Sol. J. ir N. Vazneliai yra Gifts International krautuvės savininkai.

× "Kauno arkivyskupijos" knygos sutiktuvės ruošiamos spalio 28 d. vakare Jaunimo centro kavinėje. Šį veikalą išleido ir jo sutiktuvės ruošia Lietuvos Bibliotekos leidykla.

× Ofelija Barkauskienė, Downers Grove, Ill., atsilankė "Drauge" ir įsigijo naujai išėjusių mažiems leidiniams, kaip "Grybs", "Grybs", "Kalnų gėlytė" ir kitų. Su mamyte kartu dalyvavo dukros Rima ir Ramunė ir jų broliukai Darius ir Kęstutis, kurie visi gražiai kalba lietuviškai.

× Vincas Paviličius, Chicago, Ill., lietuviškų organizacijų darbuotojas, apsilankė "Drauge", pratęsė prenumeratą ir įteikė 10 dol. auką. Labai ačiū.

× Kazys Trečiokas, Union, N. J., visuomenininkas, lietuviškų organizacijų darbuotojas, pratęsė prenumeratą su 20 dol. auka. K. Trečioką skelbiame garbės prenumeratorium, o už rėmimą lietuviško žodžio tarimam nuosirdų ačiū.

× Ateitininkų namų gegužinė rugpjūčio 28 d. veiks laimės šulinys, kurį organizuoja Aldona Ankienė. Pomios, kurios gali paaukoti šiam tikslui dovanų, prašomos jas pristatyti į Baltic Bakery, 2616 W. 69 St., arba rugpjūčio 27 d., šeštadienį, nuo 2 val. popietį Ateitininkų namus. Gegužinė prasidės 11 val. sv. Mišiomis. (pr.)

× Floridoje, St. Petersburg Beach, netoli jūros išnuom. 5 kamb. butas su baldais nuo lapkričio 1 dienos, sezonui ar metams. Teirautis po 5 val. vak. tel. 312-652-8747. (sk.)

Sol. Ginos Capkauskienės plokštelių leisti komitetas Chicagoje. Iš kairės pirmo eilėje: R. Dirvonis, M. Remienė, pirm. J. Talandis, sol. G. Capkauskienė, J. Sulaitis, B. Bagdonienė ir P. Petrutis; antro eilėje: V. Stropus, D. Korzonienė, A. Juodvalkis, A. Lipskienė, T. Slutas, A. Sulaitienė ir M. Marcinkienė. Plokštelių sutiktuvės Chicagoje bus rugsėjo 9 d. Jaunimo centro kavinėje. Nuotr. V. Jasinevičius

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

BALFO PIKNIKAS

Balso piknikas Chicagoje šiais metais įvyko rugpjūčio 7 d. Jaunimo centre. Šių metų vasara yra išskirtinai karšta. Tačiau įvairūs renginiai tiek per II Pasaulio Lietuvių dienas, tiek po jų sutraukia didelius skaičius mūsų tautiečių. Tropicinis karštis neišgašina mūsų tautiečių, o noras tarpusavyje pabendrauti sutraukia žmones į lietuviškus parengimus.

Pirmąjį rugpjūčio sekmadienį Chicagoje saulė kepino negalesingai. Tačiau pagal Juozą Blažį, kuris tvarkė įėjimą į Jaunimo centre vykstantį Balso pikniką, piknikas atsilankė daugiau kaip 700 žmonių.

Chicago apygardos Balso pirmininkas Stasys Vanagūnas de reikalo iš anksto nuogaštavo, kad piknikas gali nebūti užtenkamai žmonių, kad gali nesuvalgyti paruošto maisto ir t. t. Nepajūgto Chicago ir jos apylinkių lietuvių karšto ir drėgno oro, atsiliepė rengėjų kvietimam, gausiai atsilankydami piknikan.

Zmonės į Jaunimo centrą pradėjo rinktis jau iš ryto. Po Mišnių Jėzuitų koplyčioje rinkosi vėsiąje kavinėje. O kavinėje iš anksto ryto virė kavą ir pyragus plaustė V. Balaišytė, E. Baltušaitienė, A. Vadeišienė, J. Stanislavaitienė, V. Paviličius, K. Bružas ir kiti. Netrukus čia ir vyno, kurį pilstė J. Degutis iš East Chicago su A. Špoku iš Gary, Ind. Pyragus, pyragėlius ir kitus skanumynus Balfui pagauko — iškepė darbsėjos moteris bei delikatesų paruošė, būtent S. Vebrienė, Jautokaitė, O. Pavilienė, J. Stanis-

× Konstancija Bluzienė, Welland, Kanada, J. Kazlauskas, Santa Anna, Cal., Saulė Palubinskienė, Los Angeles, Cal., buvimo atvykę į Chicago, lankė savo pažįstamus ir draugus, ta proga aplankė "Draugą" ir įsigijo naujaisius leidinių už didesnes sumas.

× Arūnas ir Irena Draugėliai, Woodridge, Ill., Povilas Savickas, Dearborn, Mich., atsiuntė po 20 dol. aukų dienrašio paramai ir gražino laimėjimų šaknelės. Labai ačiū.

× D. ir W. Balcha, Walley and Wayne Photography, Norwalk, Cal., gražindami laimėjimų šaknelės, atsiuntė 16 dol. auką. Nuosirdus ačiū.

× Vytautas Martinkus, Bervyn, Ill., Antanas Pleškys, Mečys Valiukėnas, Vyt. Paketūris, V. Juodeika, Antanina Adomėnienė, K. Bružas, J. Slajus, Chicago, Ill., Jonas Siaučiušas, Cicero, Ill., A. Balčišis, Orland Park, Ill., Kazys Balsevičius, Lockport, Ill., Juozas ir Wilhelmina Stugolai, Evanston, Ill., apsilankė "Drauge" ir įsigijo naujaisius leidinių.

lovaitienė, Čepaitienė, Misiulienė, Repšienė, Vanagūnienė, Balaišienė ir daug kitų, be to, Venta ir Marquette Delikatessen. Ne-reikėtų užmiršti ir dosnių lietuviškų kepyklų Baltic Bakery, Brighton Bakery ir Bruno Bakery, jos ne tik pyragus, bet ir visą duoną piknikui paaukojo. Kepsniai, pyragai turėjo būti skanūs, nes apie 7 val. jų neliko nė trupinėlio.

Virtuvėje kugelį, dešras, kopūstus, viščiukus ir kitas gėrybes kepė ir virė Balso šeimininkės E. Pajėdienė ir S. Janušienė. O jų pagamintą maistą sveikiams dalino jaunieji Balso tvalkininkai Danutė ir Jurgis Bosa, viešnia iš Anglijos Audronė Ivanauskaitė ir E. Pajėdienės dukros — Danutė, Birutė ir Regina. Mažoji Juonimo centro salėje svečiai pietavo, gailinos ir įspūdišiais dalinosi. Gana gausiai ir skaniai pagamintus maistas greitai buvo suvalgytas, o pirmininkas Stasys Vanagūnas patenkintas vaikščiotojų, kad jo nuogaštavimai neišsilpė.

Jaunimo centro pirmame aukšte virė gyvenimas, ponios pasidėjusios stalų dalino saldinius, aišku, kas turėjo laimėti atspėti "pora ar lyčias". Čia ant ilgo stalo išstatytos traukė akį didžiųjų laimėjimų dovanos. Laimėjimus tvarkė Juozas Mackevičius su visu pulku savo pagelbininkų. Ir ko čia nebuvo? Dail. J. Paukštiešis paveikslas, kurį laimėjo J. Kreivėnas, a. a. dal. Bugailišio paveikslas, kuris atiteko V. Balaišytėi, V. Šimkai padovanotas paveikslas, Valentino dovanoti šilti ir brangūs vyriški kailiniai atiteko Stracnickui, į lubas stiebėsi Baltic Bakery dovanotas "Baumkuchen", kurį turėjo laimėti ištraukti Andriusienė, Budninkienės gražus ir spalvingas mezzinys, didelė vaza, E. Gruzdienės iš įvairių augalų nutapytas — sulipdytas paveikslas, M. Rudnienės paauktas ventiliatorius ir daug kitų dovanų.

Didžiojoje salėje buvo triukš-

mingiausia. Čia grojo Gintaro orkestras. Ir nors buvo gana šilta, bet salės viduryje sukosi nemaža porų. Čia veikė vienas iš dviejų barų, antras baras veikė prie mažosios salės. Barus pavyzdinčiai tvarkė K. Rožanskas.

Čia pat daugiau kaip per pusę salės išsitiesusioje dvigubų stalų eilėje veikė laimės šulinys. Nuo dovanų gausumo, įvairumo ir turtingumo akys raibo. Dovanų buvo gerokai daugiau kaip tūkstantis Tai vis mūsų gerasirdžių tautiečių suakoti vertinigi daiktai. Šiuos didelius laimėjimus tvarkė ir dovanas dalino visas tuzinas darbščių Balso rėmėjų, būtent Ona Gradinskienė, Julija Glylėnė, Juzė Ivanauskienė, Elena Jasaitienė, Agnė Kižienė, Gražina Sakevičienė, Albina Savickienė, Marija Skėmaitė, Laima Vaičiūnienė, Viktorija Valavičienė, Antanas Valavičius ir Birutė Jasaitienė. Dovanas laimės šuliniui rinko visi Chicago Balso skyriai, tokiu būdu ir skyrių valdybos, daug darbo įdėjo dovanas kaupdamos ir jas į Jaunimo centrą pristatydamos. Per kelias valandas gausus dovanomis "Laimės šulinys" ištuštėjo, būvę akį patraukiančiomis dovanomis aprausti stalai stovėjo tušti, o Balso kason subyrėjo gerokai daugiau kaip tūkstantis dolerių.

Balso pikniką, nors karštame ore ir po stogu vykusių, reikia laikyti pasisekusiu. Atrodo, kad mūsų tautiečiai supranta Balso darbų reikalingumą, žino, kad kiekvienas surinktas centas eina mūsų brolių vargams palengvinti, atveria žmonės savo širdis ir pinigines. Balso valdovybė dėkoja visiems prisidėjusiems prie pikniko pasisekimo tiek talkininkams, tiek sveikiams ir džiaugiasi, kad dar keli tūkstantai dolerių įplaukė į Balso kasą ir kad dar keilolikai vargstančių tautiečių Sibire, Lenkijoje ar Lietuvoje bus palengvintos vargo dienos.

Birutė Jasaitienė

Cicero "Ateities" vyrų krepšinio komanda prieš rungtynes su Australijos lietuvių rinktinė Illinois universiteto sporto salėje. Kairėje — vadovas E. Sulaitis, antras iš dešinės — kapitonas E. Sulaitis. Nuotr. Z. Degučio

SKANDINAVIJA PER 19 DIENŲ

AL. LIKANDERIENĖ

(Tęsinys)

Dabar patys laivas stovi po stogu, galima jį įlipti ir paivaikščioti jo viduje, toliau yra išdėstyti visi rakandai rasti laive. Prieš einant į Vazos karo laivą, patartina pažiūrėti trumpą filmą — kaip laivą statė, kaip jis atrodė, skendo ir galų gale laivo atremontavimo darbus.

Popietis buvo laisvas. Dauguma nutarė paplaukioti laivu ir pamatyti miestą iš kitos pusės, nuo vandens. Kelionė laivu truko dvi valandas ir dar liko laiko, visas vakaras. Autobuse Greta siūlė važiuoti į Skansen parką, tačiau, nesudarius reikiama skaičiui, bent 20 žmonių, pasiūlymas ir liko tik pasiūlymu. Bandau prikalbinti bent ką nors iš lietuvių. Vargais negalais prisikalbinau du, ir dar bar trise einam ieškoti Skansen parko.

Apsiginklavę miesto planais, rankose laikydami po 5 kronas autobusui, išėjom ieškoti autobuso Nr. 42. Sustojimo vietoj grupavosi vietiniai gyventojai ir nutarėm paklausti ko nors, ar esam prie reikiamo autobuso. Klustelėjom tokį studentiško veido jaunuolį. Vaikinas aiškino mums, kad tikrai taip — autobusas tuoj ateis, nuveš mus kur reikia ir kelias iki parko visai neilgas, gal 15 min., kad reikia paimti "transfer" (tik užmiršo pasakyti kiek laiko tas bilietėlis galioja), o autobuse senyva ponis pasiūlė parodyti kurioj vietoj mums reikia išlipti.

Skansen parke turėjo būti švedų liaudies muzika ir tautiniai šokiai. Parke yra švedų kaimo trobesiai, restoranas, mažas bažnytelė, estrada koncertams ir šokiams. Iki programos pradžios dar buvo šiek tiek laiko, apžiūrėjom seną švedišką kaimo trobą, švedas būtinai prašė pasilikti ir tuoj būsimam koncerte. O kur tas koncertas bus? Nagi čia, parodė trobos prieangį. Jau tiek vargo padėjus, kol iki čia atsibaladojom, žinoma, turim likti ir koncerte. Mažoj medinėj bažnytelėj vyko pamaldos, žmonių nedaug, mes trys ir dar keli. Jau buvom be-einą lauk, kai užgiedojo pastorius, ir mes tyliai likom suole sėdėti. Zemas balsas, bosas, labai malonus tembro ir gerai apvaldytas, klausyk ir klausyk, bet mes skubėjom į koncertą. Koncertą — švedų liaudies melodijas — atliko du smuikininkai, apsiėngę tautiniais rūbais — geltonos kelnės, prie kelių surištos juodais ar žaliais kaspinais, baltos kojinės, siuvinėti marškiniai ir liemenės, apvedžiotos kaspiniai ir siuvinėjimai. Melodijos tikrai, tur būt, švediškos liaudies, nes visai negirdėtos. Švedas, aprodęs mums kaimo gryčią ir matyt, patenkintas, mūsų buvimu, padavė mums keletą adresų, kur jo manymu, buvo pabaltiečiai ar galėjo mums būti naudingi. Nužingsniauom estrados link, čia 24 žmonių grupė pašoko tautinius šokus, grojo tie patys du smuikininkai. Grupę sudaro 118 žmonių, jau-

nesnių ir vyresnių. Šoka per vasarą kiekvieną vakarą Skansen parke. Yra neapmokama, šokėjai keičiasi. Šokiai, bent tuos, kuriuos matėm, lėtoki ir gana ramūs. Pavaikšto į vieną pusę, pavaikšto į kitą, kojom patrep-sena, rankom suploja, tur būt, pagal šaltą šiauriečio charakterį. Kitoj parko daly koncertavo Karališkosios akademijos kadetai.

Antradienis, birželio 14 d.

Priešpirtis laisvas. Reikia skubėti pamatyti kaip galima daugiau. Perėję tiltą, o jų yra bent 14, atsiduriam prie Riddarhoms kyrkan bažnyčios, kur buvo laidojami karaliai. Taip to laiko maža, o bažnyčia atidaro ma tik nuo 10 val. ryto. Riddarhoms kyrkan bažnyčios bokštas įdomus tuo, kad atrodo lyg būtų padarytas iš juodų mežginių. Gal dar spėsim grįžti ir pamatyti bažnyčios vidų, o dabar per kitą tiltą toliau į Nordiska muziejų. Daug galvų ir žemėlapių ir nuomonių, pagaliau atsi-randam prie muziejaus, tačiau tai ne tas, į kurį ėjom, o Švedų Nacionalinis Meno muziejus. Muziejus irgi dar uždarytas (Dieve brangus, kada gi tie švedai pradeda darbo dieną?), laikas skuba, nei toliau bėgti, nei čia laukti. Laukiame, nepažįstant miesto baisiai sunku bėgti ką nors pamatyti, o juo labiau, kai visą laiką reikia tikrinti laikrodžius, kad nustatytą valandą atsirastum prie autobuso.

Iš muziejaus vėl atgal per tiltą į Riddarhoms kyrkan bažnyčią. Sienose karūnos ir herbai mirusių karalių, grindys — lordų ir prinčų. Bažnyčios nei sienose, nei grindyse vietos daugiau nebėra, ir paskutiniai keli valdovai jau laidojami netoli Drottningholm rūmų.

Viesbučio vestibuly jau rinkosi ekskursijos dalyviai, ir ačiū bendrakeivei, ištempusiai mano lagaminą už durų, o tai bū-čiaiau Helsinkį pasiekus be daiktų. Drottningholm rūmai tai dabartinė karaliaus rezidencija. Zvyruoti parko takai lyg ir ne-labai tinka karališkiems batukams. Bet anoj pusėj tvoros, kur karaliai vaikšto, žyvas lygiai toks pat rupus, kaip ir čia kur vaikšto paprasti mirtin-gieji.

Senam rokoko stiliaus teatre praleidę gerą valandą laiko, sugalvojom, kad reikia ir rūmus apžiūrėti. Tačiau rūmų apžiūrėjimui gavom tik 10 minučių, nėra net ko pradėti. Ir man atrodo, kad mūsų vadovė Greta yra didelė proletarė. Pilis ir rū-mus matėm tik iš tolo, nepakliū-dami į vidų, arba buvo uždary-ta ar laiko trūko, ar nebuvo nu-matyta programoj. Užtai visokias kaimo trobas matėm: ir norvegiskas, ir švediskas, ir suomiskas, tik kažkaip Danijoj išvengėm kaimo. Bumbėdami, kad būtumėm geriau užmokėję dar po 10 kronų ir apžiūrėję rūmus, vietoj to seno teatro, su-lipom į autobusą.

(Bus daugiau)

Advokatas GINTARAS P. ŠEPENAS

2649 W. 63rd Street
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-5162

Kasdien 9—6 val. vak.
Šeštadieniais ir vakarais
pagal susitarimą

Advokatas JONAS GIBAITIS

6247 So. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-8700

Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 val. r. iki 1 val. d.